

İMAN VE İSLÂM BİLGİLERİ

ISBN 975-95472-0-1

11. Baskı
Baskı Yılı: 10.2009
Basım Yeri: Ankara
Baskıya hazırlık: Reyhan Ltd. Şti.
Baskı: Semih Matbaacılık

İMAN VE İSLÂM BİLGİLERİ

Fehmi Kuyumcu

Rabbim! Duacı eyle ihvana göğü, yeri
Kıl onları belî denilen ahdinin eri
Ve ilâ ruhi müridan, siz hep gelin beri
Alın hatmeye Fehmi'yi, gülşan olsun yeri.

Muhterem kardeşlerim.

Şimdiye kadar yazılmış olan bütün ilmihal kitapları, iman bahsinden sonra, sadece bedeni temizliklerle, bedeni ibadetleri anlatırlar. Oysa insan, yalnız bedenden, el ve kemiklerle dış organlardan ibaret değildir, insanlar, dışında ve içindeki organlarla birlikte, bu bedenin koruyucu ve taşıyıcılık yaptığı bir iç âlemi de ihtiva etmektedir. İnsan bunlar arasında kalb, ruh ve gönül gibi daha nice görülmez organların da sahibi bulunmaktadır. Öyle ki, bu bâtınî organlar, insanı Hakk'a yaklaştıran asıl organlar ve lutuflardır. Bu esas unutulduğu veya gerçek manasında dikkate alınmadığı takdirde, iş ve amellerimiz ibadet sıfatını alamaz, sadece bedenî hareket halinde kalır. Yaratılış sebebi ibadet etmek ve kulluk yapmak olan insanlar, bütün benlik ve varlığının hazır bulunduğu bir teslimiyet ve itaat şuuru içinde yaptıkları ile kendilerinden beklenen ibadeti yapmış olurlar. Yalnız bedenin, yalnız dış organların iştirakleriyle yapılanların makbul olması beklenemez. Bu arada, herbiri birer emir olan bedenî amellerin terkiyle "sen kalbe bak" diye geçersiz iddialara düşenlerin işleri de temelinden çürük, esasından bozuktur.

Sadece akıl ve bedeni hedef alan bir ilmihal, itaatli bir müslümanın yaşamışının ilmi olabilir mi? Yaşantısı

yalnızca bedenî olan yahut da yaşantısı yalnızca kalbinden geçenler halinde bulunan kimsenin durumu ancak gaflet ile ifade edilebilir. İbadetin asıl gayesi ise insanları gaflet perdesinin üzerine çıkartmaktır. Bu çıkış ve bu kurtuluşun meydana gelebilmesi de, ancak ve ancak insanın iç ve dış bütün mevcudiyetiyle Hakk'a yönelmesiyle olur. Fıkıh ilminin ve bu ilmin yeterli bir özeti olan ilmihallerin anlattığı bedeni yaşantıya, tasavvuf ilminin anlattığı, bâtınî fıkhı da ilâve etmek suretiyle yeterli ve gerekli bir hal ilmini bellemek işin ilk ve ön şartıdır. Böylece, kainatın özü ve yaratıkların aslı olan insanın, dengeli bir bütün ve tamamlık ifâde edebilecek bir anlayışla salih amelleri yapması mümkün olabilecektir. Otomatik hareketlerin, âdetleşmiş tavır ve kalıplaşmış davranışların üstündeki gerçek ibadetlere ulaşmak, ancak böyle bir dış ve iç sentezinin ürünü olabilir. Organlarla latifelerin birliği, kemâlin ve ilmi ile uyumlu olan amelin girişi ve ön şartı ancak budur.

Bu kitap ve bu kitapta ele alınan konuların tamamı uzun bir süredir ısrarla istenilmekte olduğundan, kendi rey ve tercihimiz değil, bir emir halindedir. Böyle olunca da, isabetli olduğu konularda bir zuhurat sayılmalı, noksan kaldığı, yanıldığı hususlarda da, kulluk gereği olarak tarafımızdan düşülen bir hata bilinip affınızı celbetmelidir.

Bu kitapta ki inanç, amel ve muamelattan ibaret olan ilmihâl konularının kaynakları başta sohbetlerdir.

Bundan sonra, “Şah Nakşıbend” isimli Nasrullah Bahai’nin kitabı gelir. Daha sonra şu kitaplardan istifade edilmiştir:

Kadızade Şerhi, Ehli Sünnet İtikadı (Gümüşhanevî), Minah, İslâm’da Helaller ve Haramlar, Riyadu’n Nasihîn, İslâm Âdâbı, Büyük İslâm İlmihali, Nimet-i İslâm, Halebi-i Sagir, İman ve İslâm Atlası, Makamât-ı Nakşibendiye ve Gunyetü’t-Tâlibîn gibi eserlerdir.

Gücümüzü aşan bu çalışmalarda bize yardımcı olan, destek ve teşviklerini esirgemeyen, basım ve tashih işlerinde emek veren, kitabın mâlî ağırlığını yüklenen arkadaşlara teşekkür eder, iki cihanda aziz olmasını dileriz.

*

Bismillâhirrahmânirrahîm

Allahü Tealâ’ya hamdüsenâ, Resûlüne salât ve selâm eder, geçmiş ve gelecek din kardeşlerimize rahmetler diler, pirlerimizin velayetine sığınarak görevimize başlarken bu naçiz hizmetin hakka ve hayra vesile olmasına dua etmenizi beklerim.

*

İMAN BAHSİ

İnanmamız gereken bilgilerin tümüne itikat denildiği gibi bunlara **âmentü** de denilir. Dilimizle söyleyip kalbimizin tasdikiyle bütünleşen inançlarımız en kısa şekliyle şöyledir: **Eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve Resûluh.** Bu şahadet kelâmı ile islâma girilir. Mânâsı şöyledir: Allah'dan başka ilâh olmadığına ve Hazreti Muhammed'in Allah'ın kulu ve Resûlu olduğuna inandım. İman kısaca budur. Tamamı amentüyü sonuna kadar (inanarak) okumak, teferruatlısı da Allah'ın sıfatlarını bilmektir.

1- Amentü billâhi (Allah'a inandım)

2- Ve melâiketihi (Allah'ın meleklerine inandım)

3- Ve kütübihi (Allah'ın kitaplarına inandım)

4- Ve rusulihi (Allah'ın Peygamberlerine inandım)

5- Ve yevmil âhiri (Ahiret gününe inandım)

6- Ve bil kaderi hayrihi ve şerrihi min Allahi teâlâ vel ba'sü ba'del mevt (kadere, hayır ve şerrin Allah'dan olduğuna ve öldükten sonra dirileceğimize inandım) diyerek imanın bu altı maddesini kalbinde doğrulayan kimseler, inananlar, müminlerdir, hakkâ inananlar bunlardır. Bu imanın zıddına, aksine küfür denir.

Hak yol, doğru inanç olan **ehli sünnet** inancında Allah'a şöyle inanılır:

Allah Vacibülvücud'dur (varlığı, vücudu kendindendir, başka varlık ve şekiller halinde görülmesi, onlara girmesi, bitişmesi olmaz). Bütün varlıkların yaratıcısıdır. Hayydır (Diri, canlı), Alîmdir, Kâdir ve Kayyûmdur (herşeye gücü yeten ve herşeyi varlıkta tutan) dilediğini dilediği gibi yapandır, görücü, işitici, Kelâm sıfatı ile konuşucu, Kadîm sıfatıyla evveli, Bakî sıfatıyla sonu olmayandır. Zatında ve sıfatlarında, yarattığı âlemlerde ortağı ve yardımcısı yoktur. Eşe, ortağa, oğula, yardımcıya muhtaç değildir. Yaratıkların hepsi O'na muhtaçtır. Zaman ve mekânla kayıtlı değildir. Rengi ve şekli olmaz. Akıl ve hisle anlaşılmaz. Ancak inanarak varlığı ve ikincisi olmayan "sayı üstü bir" olduğu bilinir. Zatından başka şeylerin tamamı demek olan âlemin (evrenin) yoktan yaratıcısı, terbiyecisi (Rabbı), besleyip büyütücüsü (Rezzak'ı) öldürüp diriltecek olanı, âlem mülkünün mâliki, kıyamet gününün sahibi, Rahman, Rahim, celâl ve ikram sahibidir. Cisim, a'raz, madde olmayan, akıl, ilim ve hayale gelen herşeyden ayrı bulunan kudret ve azamet sahibidir. Kibriya ve Ulûhiyet'in biricik sahip ve hâkimidir.

Sevdiği bir kulunda meydana getirdiği tecellisi kadar o kulu tarafından bir kıyasla bilinse de, bu bilişin ifadesi mümkün değildir. Mukaddes zatı bilinemez. Noksan sıfatlardan münezzeh, müberradır. Kemâl sıfatlarının sahibidir. Tasavvuf; imanı "kalbi Allah'a bağlamaktır" diye tarif eder.

İmanımızın ikinci şartı meleklere inanmaktır. Nurdan yaratılmış olan melekler canlıdırlar, enerji ve ışın değillerdir. Güzel bir yaradılışları ve sağduyuyu temsil eden bir akılları vardır. Allah'a itaat edip asla isyan etmezler, günah işlemezler. Erkeklik ve dişilikle ilgileri olmadığı gibi, yiyip içmezler. Sayıları ve çeşitleri pek çoktur. Her çeşidi bir hizmetle görevli, bir ibadetle meşguldür. **Cebrail** (a.s) vahiyle, **Mikail** (a.s) tabiat olaylarıyla, **İsrafil** (a.s) kıyametle ilgili işlerle, **Azrail** (a.s) ölüm işleriyle görevli olan melek peygamberleridir. İş ve amellerimizi kaydeden, insanları koruyan, rüya gösteren ve ilham veren melekler olduğu gibi, sadece dua ve ibadet eden melekler de vardır. **Münker** ve **Nekir** isimli kabir suali soran, Cehennem'de azapla görevli Zebani denen melekler de vardır. Bilinen-bilinmeyen, duyulan-duyulmayan işlerle meşgul Allah hizmetkârı bütün melâikeye inanmak borcumuzdur.

•

İnanmamızın üçüncü şartı Allah'ın kitaplarının hepsine inanmaktır. Allah'ın kitabı; vahiy meleği namusu ekber ve aklı evvel olan Cebrail (a.s) vasıtasiyle bazı peygamberlerine vahyettikleridir. Bu kitapların dördü kitap, yüz tanesi de sahifeler manâsına gelen **Suhuf**'dur. On suhuf ilk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem'e, elli suhuf Hz. Âdem'in oğlu ve ikinci peygamber Hz. Şit'e otuz suhuf Hz. İdris'e, on suhuf da Allah'ın dostu, peygamberlerin atası Hz. İbrahim'e vahyolunmuştur. (Buradan anlaşılmalıdır ki, dinsizlerin iddia ettiği ilk

insanların vahşi ve okuyup-yazmayı bilmedikleri şeklindeki güya tarihî bilgiler yalan ve iftiradan ibarettir.) Hz. Âdem'in oğlu Kabil, kardeşi Habil'i öldürdükten sonra, O'nun soyundan gelenler İslâm'ı terkedip sapmış ve çeşitli bâtıl tanrılara tapmaya başlamış (put, ateş, güneş vs. gibi) ve o soydan gelenler medeniyetten mahrum kalmışlardır. Aslında Hz. Âdem, ilk insan ve ilk peygamberliği yanında, **Allah Âdem'e esmâyı öğretti** âyeti hükmünce, ilk öğretmen, ilk mürşit, ilk aile ve ilk cemiyet başkanı, ilk mümin, ilk medeniyet ve sanat rehberidir. Bu hakikatten çocuklarımıza anlatmakla hem onları yanlış kanaatlardan korumuş, hem de dinsizlerin ilim diye uydurduğu yalanların başı yakalanmış olacaktır.

Kitapların ilki Hz. Musa'ya inen **Tevrat**'tır. (Böylece büyük medeniyetler çağı, Allah'ın kitaplarıyla açılmış, fikir, sanat ve ilimdeki ilerlemeler başlamış haldedir.) Hz. Davud'a inen **Zebur**'dan sonrada Hz. İsa'ya inen **İncil**'le Beni İsrail Peygamberlerine üç büyük kitap verilmiş olmaktadır. Suhuflarla birlikte bu üç kitabın asılları kalmamıştır. Tevrat ve İncil diye birbirinin hükümlerine ters düşen sayısız insan yazması kitap ortaya çıkmışsa da bunlar uydurma şeyler olduğundan geçersizdir. Zaten bütün diğer kitapların aslı Kur'ân'da Allah kelâmı olarak kabul edilmişse de, hükümleri tamamen ortadan kaldırılmıştır. Necip Fazıl'dan çarpıcı bir tesbit: "Bugün elde dört ayrı İncil bulunması aslının ortada olmadığına riyazî delil... Bir şey dört olunca, bir olmak, yani varolmak haysiyetini yitirir."

Biz, aslı kalmayan bütün suhuf ve kitapların Allah kelâmı olduğuna inanır, yalnız Kur'ân hükümleriyle amel ederiz. Kur'ân tek bir harfi değişmeden nazil olduğu gibi durması ve kıyamete kadar da öylece korunacağı Allah'ın vaadidir. Bütün insanlar ve cinler bir araya gelse, onun tek âyetine denk bir mâna meydana getiremezler.

•

Peygamberlere inanmak, iman maddelerinin en derin ve en girift olanıdır. Bizlere Allah'ı, dini bildiren insanlık görevlerini öğreten; inanç, itaat ve ibadetlerin şekil ve özlerini örnek yaşantıları içinde gösteren, Allah'ı sevip Allah'a yakın olmaya dair olan örtülü hakikatları isteklilere açan; geniş ve derin mâna ve mertebeleri kabiliyetlerin kademesine göre anlatıp malederek öğretenler hep peygamberlerdir. Onlar, aklî ve naklî ilimlerin olduğu gibi, kalbî ve ruhî ilimlerin de öğreticileridirler. Onlar, aynı zamanda tek tek her şahsın ve küme küme her topluluğun da yaşantı örneği, hayat kılavuzlarıdır.

Bir insan gerçekten peygambere inanıyorsa, dinin bütün dış ve iç derinliklerine de inanacak ve inandıklarını yaşayacaktır. Madde âlemi sebepler âlemidir. Buradaki her şey, her olay bir sebebe bağlanmıştır. Sonsuz sebepleri aşıp Allah'ı bilip, Allah'ı bulmanın odak noktası bizim peygamberimizdir. **Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım** emri, O'nu âlemlere sebep kılmıştır. O'na (Hakka ulaştırıcı Vesile)

denilir. O'nun izni ve şefaati olmadan Allah'a yakınlık olamaz. Bu gerçek dünyada da böyledir, âhiretde de böyledir. O'na inanmakla iman edilir, O'nu herşeyden fazla sevmekle de bu iman kemâle ulaşarak Allah'a makbul olur.

Bütün peygamberleri peygamber olmayan tüm yaratıklardan üstün ve makbul biliriz. Onların yalancılık, hilekârlık, hırsızlık, hainlik gibi kötü sıfatların hepsinden önceleri ve sonraları ile uzak olduklarına inanırız. Doğruluk, eminlik, akıl ve dirayette diğer insanlardan üstünlük, vahiyle aldıkları emri olduğu gibi tebliğ etmek, günahsızlık gibi ortak yüce vasıflarını tasdik ederiz. Allah'ın ahlâkı ile ahlâklandıklarını, ayıp ve kusurdan münezzeh olduklarını bilir ve inanırız.

Peygamberler küçük-büyük günah işlemezler, masumdurlar. Onların unutarak yaptıkları hatalara zelle denilir. Zellelerin tamamı ise Allâhu Azîmüşşan'ca affedilmiştir.

Peygamberlerin hepsi erkektir. Kadından peygamber olmaz (Dolayısiyle mürşid ve imam da olmaz). Peygamberlere nefsanî ve beşerî düşkünlüklerden birini yamamak imanı bozan ve düşmanların iftirası olan yalanlardır.

Peygamberler, peygamberliklerinden azledilmezler. Peygamberler dünya ve dünya nimetlerine muhabbet etmezler. Üstün ahlâk ve kemâlli amellerin sahibidirler. Onların hepsi imanın altı maddesini müşterek bir birlik içinde bildirmişler, amel ve muamelâtta ise

(zaman ve mekân gereği) değişiklikler gösteren şartlarla ümmetlerini görevlendirmişlerdir. Böylece, Hz. Âdem'den kıyamete kadar inanılacak olanların hepsini her peygamber aynı biçimde tebliğ etmiştir. Bu yüzden İslâm'ın itikat hükümleri Âdem (a.s)'dan beri hep değişmez bir bütünlük içindedir.

Âdem peygamberle bizim peygamberimiz arasında gelen -ismi ve miktarı Kur'ân'la bildirilen ve bildirilmemiş olan- bütün peygamberlere inanır ve onların hepsini severiz.

Bütün peygamberlerde diğer insanlarda bulunmayan birtakım lutuflar, kemâller vardır. Onların zahirî kuvvet ve metanetleri, sabır ve sebatları, yaratıklara şefkat ve merhametleri, uzak görüş ve idrakleri emsalsizdir. Bütün peygamberlerin herbirinde mucize denen değişik hârika hadiseler meydana gelmiştir. Evliyâ eliyle meydana gelen kerametler bu mucizelerin bir parçası, bir ölçüde aynı kaynaktan gelen devamıdır.

Bizim peygamberimize bütün geçmiş peygamberlere verilen mucizelerin tamamı verilmiş olduğu gibi, onlara verilmeyen geçmiş ve gelecek bütün insanlarla cinlere de peygamber olma gibi, genel şefaat gibi nice üstünlükler lütfedilmiş, nice sürî ve mânevi mucizeler verilmiştir. Hükmü hiç değişmeyecek olan Kur'ân mucizesi ise, Allah'ın ezeli Kelâm sıfatı ve en büyük mucizesidir.

Resul ve nebilerin, Allah'ın insanlara gönderdiği yaşantı kaideleri olan şeriatı tebliğ edici yönü olan

nübüvvetleri ile mânevi yön ve selâhiyetlerini teşkil eden bir de velâyetleri vardır. Nübüvvetin zahiri şeriat, bâtını velâyettir. Mucizeleri meydana getiren, ölü kalbleri dirilten onların bu velâyet yönleridir. Peygamberimizce kıyamete kadar gerekli herşey tebliğ edilmiş ve O'nun vefatı ile nübüvvet görevi sona ermiştir. Velayet yön ve kudretleri ise veliler eliyle devam ettirilmektedir. Bu sebeble de velilerin beşerî yön ve maddi yapılarında şeriat ve sünnet uyumu daima mevcut, nefis ve arzularındaysa, yasak ve yakışıksız olanlardan titizlikle uzak durma hâli her zaman görülebilir. Onların asıl özellikleri bâtınlarındaki velayetten gelen güzel huylar, salih ameller ve insanların eziyetlerine dayanma gücüdür. Peygamberlerin alınlarında parlayan nurun velilere intikal edeni velayet nurudur. Bu nur, Allah'ın Kudret ve Azamet sıfatlarının akisidir. Peygamberimizden Hazreti Ebubekir'e aktarılan bu nur ve bu güç Allah'ın en yüce ihsanıdır. Bu ihsan velîden velîye mânevi miras olarak verilmek suretiyle günümüze kadar ulaştırılmıştır.

Velâyet sahibi; Allah'ın dostu, peygamberin varisi (mirasçısı), kendisinden önce bu görevi yapan velînin de halifesi, yani yerine geçen vekilidir. **Âlimler peygamberlerin vârisidir** hadisi şerifi bunların şânını bildirir denmiştir. Bunlar, halkı Hakk'a ulaştırmanın memuru olan velîlerdir. Bu tür velîlere mürşit denilir. Bu işin öğretisine yol, tarikat, usûl dendiği gibi genelde ve ilim dilinde tasavvuf da denilmektedir.

Her kapı kapansın, Ebubekir kapısı müstesna. Allah tarafından kalbime dökülen bütün ilimleri Ebubekir'in sadrına (kalbine) aktardım hadisi şerifleri bu yüce velâyet ve şanlı tasavvuf ilminin sadece iki delilinden ibarettir. **Ümmetimin evliyası Benî İsrail peygamberleri gibidir. Evliyam kubbelerimin altındadır. Ben ilim şehriyim, Ali onun kapısı, Ebubekir aslıdır** gibi hadisi şerifler de tasavvuf ilmi ile velayet kemâlinin şahitlerindendir. Peygamberler mal, mülk değil bu ilmi miras bırakmışlardır. Böylece Velâyet, zincirleme bir sıralanış ve elden ele hizmet devredişiyle ya Hazreti Ebubekir'in yahut ta Hazreti Ali'nin usûl ve vasıtasınca Peygamberimizin misilsiz velayetine ulaşarak orada birleşir. Allah'ın nuru ve Allah'ın kudreti olan bu güçten imdat ve talimat alırlar.

Peygambere imanı olanların nübüvvet ve velâyet yönlerini belirterek bütünleştiren bu kısmı peygamberlere iman bahsinde yazmamızın sebebi budur. Böylece, onların zahiri ve bâtınî kemâllerini kısaca ifade etmeye çalıştık.

*

İman bahsinin sonu kader ve âhiret gününe imandır. İnsanların öldüğü andan başlayarak kabir, kıyamet, yeniden dirilme, sual, hesap, sırat âlemlerinden geçerek Cehennem veya Cennet'e dahil olacakları Kur'ân'da bildirilmiş ve hadîslerde açıklanmıştır. Bütün bu hadiselerin zamanı gelince olacağına inanırız. Kâfir ve münafıkların sonsuz olarak, günahı fazla veya affa

uğramayan mü'minlerin de günahları miktarınca Cehennem'de azap göreceklerine, Peygamberimizin şefaatinin olacağına, mü'minlerin sonsuz olarak Cennet'te kalacaklarına, Cennet ve Cehennem'in halen var olduklarına, Cemâlullah'ın görüleceğine de mutlaka inanmamız lazımdır.

Bunlara zıt olan söylentilere önem vermez, aykırı söz ve iddialara asla inanmayız.

Her ruh bir insan için yaratılmıştır. Ruhların devri gibi (tenasüh) masallar kâfirlerin uydurmalarıdır. Bunun gibi, iş ve hadiselerin olmasındaki tesirin yıldızların, şu veya bu sebebin veya ışınların, dalgaların güç ve kudretinden geldiğine dair olan asılsız sözlere de değer vermeyiz.

Her iş ve amelin ölmeden önce yerini bulup, hesabının görülmüş olacağına, kıyamet ve âhiretin, Cennet ve Cehennem'in insanların içinde oluşan duygulardan ibaret olduğuna dair felsefecilerin bir çeşidinden gelme yalan ve iftiraları da üzülerek reddederiz. Bu, Kur'ân'da yüzlerce âyetle bildirilen âhiret gününü inkâr olur.

Olacak şeylerin hepsini ezelde bilip, sonradan olacağı şekliyle Allah'ın takdir ve tesbit etmesine **kader** deriz. Böylece kararlaştırılmış olanların zamanı gelince aynen yazıldığı gibi oluşmasına da **kaza** denir. Hayır ve şer, fayda ve zarar verecek olan her yaratık ve her olay Allah'ın dilemesi ve ona ol demesiyle yaratılır. Bu sebeble biz hayır ve şer Allah'dandır

diye inanır, Allah'ın hayra rızası vardır, şerre ise rızası yoktur diyebiliriz. Bu yüzden, arzu ve irademiz içinde olan iş ve amellerimizde hayrı ister, hayrı yaparız. Şerri, yasağı, haram ve zararlıyı da istemez ve onları yapmayız. Bizim bu istek ve irademize cüz irade denilir. Bu cüz irademiz, bu akli seçme ve serbestliğimiz bizim mesuliyet kaynağımızdır. Sevap ve günah bu serbest seçim ve hür irademiz yüzündendir.

Biz, kaderimizin nasıl olduğunu, ne zaman ve ne sebeble yerine geleceğini bilmez, sadece bunların Allah tarafından belirlenmiş bir gerçek olduğuna inanırız. Kur'ân'ın hükmü ve sünnetin yorumu böyledir. Bunun dışındaki sözler ise, Allah'ın zatı hakkındaki zan ve iftiralarda ve ruh hakkındaki yalan-yanlış sözlerde olduğu gibi, dinimizce yasaklanmış ve peygamberimizce menedilmiştir.

Sevabı-günahı, iyi ve kötüyü Allah'ın sevap, günah ölçüsü içinde bilir, onların var oluşu açısından bir dedikoduya girmez, ancak onların zarar veya faydasına göre davranır, emirler hududunda tedbirimizi alırız. Tedbir ve teşebbüs bize farzdır, iyiyi-kötüyü bilip iyiyi seçmek farzdır. Tedbir almak akıl sahiplerine farzdır. Takdir ise Allah'a aittir. Tedbir ve teşebbüste bulunmada kusur etmemek, buna rağmen, Allah'dan gelene de razı olmak bizim imanımız gereğidir. Bu sebeple; çalışıp-kazanmak, helâlı-haramı ayırmak, öğrenip amel etmek görevlerimizdendir. Çalışıp çabaladığımız halde fakirlikten kurtulamıyorsak, bu hale sabretmek

tevekkülümüzün gereğidir. Zengin isek veya sonradan zengin olmuş isek, bu da nimet sahibini takdir ederek, cömert olan Allah'ın ahlâkına uyup şükrümüzü artırmamız ve emirlere itaatimizi çoğaltmak içindir. Hz. Ebubekir, Hz. Ömer ve Hz. Ali halifeliklerinde şu rıza sözünü ayrı ayrı söylemişlerdir: **Allah bana zenginlik veya fakirliğin hangisini verirse ben o hale razıyım.**

•

Yukarda kısaca anlatıldığı gibi inanmaya iman veya ehli sünnet vel cemaat inancı denilir. Böyle inananlar hakkâ müminler olup peygamberimizin sünnetinde, şanlı sahabilerin inancında, büyük müctehid imamlarımızın mezheplerinde bildirilenlerdir. **Lâ ilâhe illallah** (Allah'dan başka ilah yoktur) tevhid (birleme) kelimesinin izahı yukarıda anlatılan iman bilgileridir. **Muhammedün Resulullah** inancı ile de bu imanımızı kemâle erdirmiş oluruz. Bütün inanılacak hususlarla bedenen yapılacak ameller peygamberimiz tarafından müslümanlara bildirilmiş, kalb ve ruhun yakîn denen manevî inanç ve amelleri de velayet sahiplerine hâl edilerek verilmiştir. Biz bütün bunları içeren bir bütünlük içindeki inanç ve amellere göre inanır ve amel ederiz.

Bunları bize aktaran sahabîleri, velîler ve müctehid imamları sever, doğruluklarına da inanırız. Sahabîlerin nakilleri ile Kur'ân'ın hükümlerinden Allah'ın muradına uygun düşen mutlak doğru, güzel ve hak ölçülerle sınırlı tatbiki hükümler, prensipler meydana getiren inanç ve amel mezheplerine de tâbi oluruz. İnancımız onların bildirdiği gibi, amelimiz de aşağıda anlatılacağı gibidir,

inançta mezhebimiz **Mâturidî**, amelde ise İmamı Azam hazretlerinin **Hanefi** mezhebi hükümleridir. Mezhebe uymayan aklına uymuş, sapmıştır. Biz inançta Mâturidî, amelde Hanefî mezhebinden, batınî fıkıh demek olan tasavvufta ise **Nakşî** usûlündeniz.

Bizim Rabbimiz Allah, dinimiz İslâm, kitabımız Kur'ân, peygamberimiz Muhammed aleyhisselâmdır.

Allah'a inanıp peygamberi tasdik edenlere ümmet veya millet denir. Peygamberin ümmetine tebliğ ettiği hususlara din, şeriat veya İslâmiyet denilir. Dinin inanılması gereken kısmına iman veya itikat; beden ve kalble yapılacak olanlarına ibadet; alış-veriş, nikâh, vasiyet ve diğer yaşantı şekillerindeki hükümlerine de muamelât denilmektedir.

Mutlaka yapılması emredilenlere farz, bunların biraz kapalı olanlarına da vacip denilir. Bunlar dışında peygamberimizin emrettiği, yaptığı, yapanı menetmediklerine sünnet; farz, vacip ve sünnet olarak yapılanlara da amel ismi verilir. Bir fiilin amel olması için niyet edilmesi ve o amele başlarken besmele çekilmesi gerekir.

*

İSLÂM BAHSİ

Hadîsi şerifte buyurulmuştur: **İslâm beş şey üzerine bina edilmiştir.**

1- Kelime-i şehadet getirip manasını öğrenip inanmak,
2- Beş vakit namazı vaktinde kılmak,
3- Ramazan ayında oruç tutmak,
4- (Kendine farz olana) zekat vermek,
5- (Zengin olana) ömründe bir defa hacca gitmek.

*

Kelime-i şehadet **eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve Resûlüh** demektir, iman bahsinde anlatılmıştır.

*

Dinimizin direği olan beş vakit namaz Peygamberimizin miracında farz kılınmıştır. Büyük zikir, büyük dua ve büyük amel olan namaz hakkındaki yekûnu 88'e ulaştığı bildirilen âyetlerden bazıları şunlardır:

Resulüm, sana vahyedilen Kur'ân-ı Kerim'in âyetlerini oku ve namazı da (erkân ve âdabına uyarak) dosdoğru kıl. Şüphesiz ki namaz; (edebe, akla ve şeriata uymayan) **çirkin olan şeylerden** (kılanı) **alıkor.**

Allah'ı zikretmek ibadetlerin en büyüğüdür. Yaptığınız her şeyi Allah bilir. (Ankebut 45)

(Şartlarına uyarak, farzına, vacip ve sünnetlerine dikkat ederek vaktinde kılmak suretiyle) **Namazları** (nın hakkını) **koruyanlar** (yok mu) **işte bunlar Cennetlerde ikram görenlerdir.** (Mearic 34-35)

Namazı dosdoğru kılın, zekatı verin ve Allah Resûlüne itaat edin. Ta ki, ilahî rahmete kavuşasınız. (Nur 56)

İman eden, iyi amellerde bulunan, namazı dosdoğru kılan, bir de zekatı veren kimselere Rableri katında mükâfat vardır. Onlar için hiçbir korku yoktur, onlar üzüntü de duymayacaklardır. (Bakara 277)

Peygamberimiz de şöyle buyurmuştur:

Namaz dinin direğidir. Onu terkeden dinini yıkmış olur.

Bir başka hadîsde:

Amellerin en üstünü vaktinde kılınan namazdır.

Yine bir başka hadîsde:

Namazın dünyadaki derecesi, âhirette cemâlullah'ın derecesi gibidir buyrulmuştur.

Yine başka bir hadîsi şerifte şöyle müjdelenmiştir:

Beş vakit namaz, namaz vakitleri arasında; cuma namazı da, iki cuma arasında işlenen küçük günahların kefaretidir.

Peygamberimiz **Gözümün nuru namazdır** buyurmuştur.

Bu âyet ve hadîslere ne ilave edilebilir?

Böylece namaz; ibadet ve amellerin baş tacı, Allah'a yakınlığın aracı, müminlerin miracı, kötülüklerin ilacı, fakirlerle kadınların haccı, müminin kâfirden ayıracıdır.

•

Namazın 12 şartı vardır. Bunlardan biri eksik olsa namaz olmaz. Bunların altısı namazın dışında olan şartlar, altısı da namaz kılınırken yapılması gereken (namazın içindeki) şartlardır.

Namaza başlamadan (namazın dışında) yerine getirmemiz gereken şartlar şunlardır:

1- Hadesden taharet (cünüp olanın gusletmesi ve abdest almak.)

a) Guslü gerektiren durumlarda sünnete uygun şekilde gusletmek farzdır.

- Ağza dolu dolu su vermek (mazmaza),
- Burna su vermek (istinşak),
- Bedenin bütün kısımlarını (kılların dibine de suyu ulaştırmak şartiyle) yıkamak,

Guslün üç farzı, şartıdır.

Sünnet üzere şöyle gusledilir:

Önce "bismillahirrahmanirrahim" der, (niyet ettim gusletmeğe) diye niyetlendikten sonra, ellerimizi bileklere kadar yıkarız. Üstümüze yapışmış, su geçmesine

engel olacak birşey varsa onları yıkayıp gideririz. Edep yerlerimizi yıkar temizleriz. Sonra sağ avucumuza üç kere su alarak her seferinde ağzımıza dolu dolu su verir boğaza kadar çalkalar dökeriz (mazmaza). Bundan sonra sağ elimizle burnumuza, üç kere su verip suyu burnumuza kuvvetlice çeker ve sol elle sümkürürüz (istinşak). Daha sonra üçer kere yüzümüzü, sağ ve sol kollarımızı (dirsekler dahil) yıkarız. Birer kere başımıza, kulakların içine, arkasına ve boyna meshettikten sonra önce başımıza, sonra sağ ve sol omuzlarımıza üçer kere su döker ve her döküşte bedenimizi oğuşturarak hiç ıslanmamış yer bırakmadan güzelce yıkarız. Saç ve sakal aralarına, göbeğe, kapanmış küpe deliğine kadar her uzvumuza suyu ulaştırırız. En sonunda ayaklarımızı yıkarız. Ayağı sonra yıkamak, gusül yerinin toprak olması halindedir. Bugünkü banyolarla çamur olmayan yerlerde yapılan gusülde, abdest almada olduğu gibi, baş ve kulak arkaları ile boyna meshettikten sonra, önce sağ, sonra da sol ayaklarımızı yıkarız. El ve ayak parmaklarının arasına suyun güzelce işlemesi için aralarını hilalleriz.

b) Abdesti olmayanın abdest alması:

- Yüzünü yıkamak (yüz, iki kulağın yumuşakları arası ile alındaki saç biten yerle çene altı arasıdır).
- Ellerini (dirsekler dahil) yıkamak,
- Başını meshetmek,
- Ayaklarını (topuklar dahil) yıkamak,

Abdestin dört farzıdır. Bunlarda noksanlık olmuşsa abdest alınmamış olur.

Abdesti şöyle alırız:

Besmele çekeriz. Niyet ettim Allah rızası için abdest almağa deriz. Ellerimizi bileklerimize kadar yıkarız, parmak aralarını hilâlleriz, yüzük varsa oynatırız. Sağ avucumuzla ağzımıza üç defa su vererek ağzımızı çalkalar, dişlerimizi parmakla ovarız. Üç defa da burnumuza su verir, sol elle sümkürürüz. Sonra üç defa yüzümüzü yıkarız, önce sağ, sonra da sol kolumuzu üçer kere yıkarız. Sağ elimizi ıslatıp başımızın ön tarafını bir kere meshederiz. İki elimizi ıslattıktan sonra serçe parmaklarımızı kulaklarımızın içinde oynatırken baş parmaklarımızla da kulak arkalarını, diğer üç parmaklarla da boynumuzu iki yandan sığarız. Önce sağ, sonra sol ayağımızı topuklarla birlikte üçer kere yıkarız. Parmak aralarınıda ovarız.

2- Pisliklerden (necasetten) temizlenmek: Namaz kılacak kimsenin bedenini, elbise ve namaz kılacağı yeri temizlemiş olmasıdır.

3- Örtünmek (setri avret): Namazda örtülmesi şart olan yerlerin örtülmesidir. Kadınlar için bu yer, yüzleri ile ellerinden başka her yerleridir.

4- Kıbleye dönmek (istikbali kıble): Namazda Kâbe'ye yönelmek şarttır. Kâbeyi göremeyecek yerde olanların Kâbe tarafına yönelmeleri farzdır. Kıbleyi bilmeyen araştırarak bu ciheti bulmalıdır.

5- Vaktin girmiş olması: Farz namazları ile bunların sünnetleri, vitir namazı ile teravih ve bayram namazları

için bu namazların vaktinin girmiş olması şarttır. Bu namazlarla birlikte evvabin ve teheccüt namazlarının vakit girmeden kılınması muteber değildir. Namazların kılınma vakitlerini bilmek borcumuzdur.

6- Niyet etmek: Namaz için niyet, Allah için ihlâs ile namaz kılmayı istemek ve hangi namazı kılacağını bilmektir.

Ameller niyetlere göre değer kazanır. Bu sebeple her amelde niyet şarttır. Namazda ise bu şart farz olarak kesin bir zaruret belirtir. Niyetin kalb ile yapılması yanında dil ile de (usulca) söylenmesi istenmiştir. Farz namazlarla, vitir, cuma ve bayram namazlarında bunu belirtmek lâzımdır. (Bugünkü sabah namazının farzına, bugünkü cuma veya vitir namazına, bayram namazına niyet ettim şeklinde) sünnet olan namazlarda (niyet ettim şu vaktin ilk veya son sünnetine, bugünkü evvabin veya teheccüt namazına) diyerek niyet edilir. Bunlar namaz başlamadan önce yerine getirilecek farzlardır. Bunlardan biri veya birkaçı olmazsa namaz kılınamaz.

Namazın içinde olan, (namaz kılınırken yerine getirilmesi gereken) farzlar da şunlardır:

1- Başlama Tekbiri (iftitah tekbiri): Namaza Allahü ekber diye başlamaktır.

2- Ayakta durmak (kıyam): Farz ve vacip namazlarda (gücü yetenlerin) ayakta durmaları farzdır.

3- Kur'ân okumak (kıraat): Namazda Kur'ân okumak (bilenler için) farzdır. Bilmeyenlerin ilk fırsatta Fatiha

sûresini daha sonra da inna a'tayna ve kulhüvallahü ahad gibi en kısa sûreleri ezberlemeleri de farzdır. Başka sûre ve âyet bilmeyenler, farzların ilk iki rekatlarıyla sünnetlerde ikişer defa, farzların üçüncü ve dördüncü rekatlarıyla kunut duası yerine ve oturuşlarda ettahiyyatü bilmiyorsa ettahiyyatü yerine de Fatiha'yı birer defa okusunlar. Ancak ilk fırsatta diğer sûrelerden birini, kunutu ve ettahiyyatüyü öğrenmeleri gerekir. Fatiha'yı da bilmeyen, namazın her bölümünde (rüknünde) Allahü ekber der. Bu kavil en kısa zamanda öğrenmek şartına bağlı bir geçici ruhsattır.

4- Rükû (eğilmek): Kıraattan sonra eğilmek suretiyle baş ile arkanın düz bir halde tutulması ve ellerin diz kapakları üzerine parmaklar biraz açık vaziyette konulmasıdır.

5- Secde etmek (sücud): Rükûdan doğrulduktan, dizleri büküp yere koyduktan sonra, alnı ve burnu iki eli ile birlikte yere koyarak iki ayak uçları (mümkünse) kıbleye karşı dönecek şekilde secde yapılır. Bu secde her rekatta peşpeşe iki defadır.

6- Son oturuşu yapmak (kadeiâhire): Namazların sonunda (ettahiyyatü okuyacak kadar) oturmak da farzdır. Dört rekatlı bir farz namazının dördüncü rekatı ile akşam namazının üçüncü rekatında oturulmadan bir rekat daha kılınıp secdeye varılsa farz yerine getirilmemiş olacağından, bu namazların yeniden kılınması icabeder.

Namazda tadili erkân denilen çok mühim bir özelliğe de dikkat etmelidir. Buna farzdır diyenler vardır.

Namazın ayakta durması (kıyamı) rüku ve secdeleri gibi farz olan rükünlerini sükûnet içinde, aceleye getirmeden yapmak tadili erkândır. Rükudan kıyama kalkınca vücut dimdik olmalı ve Sübhanallahilazim diyecek kadar durduktan sonra secdeye varmalı, iki secde arasında da böyle bir zaman durmalıdır. Namazda orta yollu bir sükûnet içinde olmayı, acele etmemeyi tadili erkândan saymışlardır. En lüzumlu ve pek faydalı bir zaman olan ibadetle geçen zamanın değerini bilmelidir. Böyle bir niyetle, ayıklık ve şevkle namaz kılmaya çalışmalıyız. Namazdan kendi isteği ile çıkmayı da farzdır diyenler vardır. Vakit çıkmadan önce namazı bitirmiş olmalı ve son oturuşta ettahiyyatü okuyacak kadar olsun oturduktan sonra selâm vererek namazımızı ikmal etmeliyiz.

Namaz kılan ayakta dururken secde yerine, rükûda ayaklarının ucuna, oturuşda da dizlerinin arasına bakmalıdır.

Namazların farzından biri eksik olsa o namaz kabul edilmez. Yeniden kılınır. Namazların vacipleri ise, farzlarındaki bilmediğimiz noksanları tamamlar, onları ikmal etmiş olur.

Namazların vacipleri şunlardır:

1- Namaza mutlaka **Allahü ekber** diye başlamak.

2- Namazlarda Fatiha sûresini okumak.

3- Fatihayı zamm-ı sûreden önce okumak.

4- Farzların ilk iki rekatı ile vitir ve sünnet olan namazların her rekatında zammı sûre okumak.

5- Kendi başına kılınan namazda, öğle, ikindi farzları ile gündüz kılınan bütün sünnet namazlarında gizlice okumak.

6- Cemaatla kılınan namazlardan sabah, cuma, bayram, teravih, vitir namazlarının her rekatında, akşam ve yatsı namazlarının ilk iki rekatında açıktan; öğle ve ikindi namazlarının bütün rekatlarında gizlice okumak.

7- Vitir namazlarında kunut duası okumak ve kunut tekbiri almak.

8- Secdede alın ile birlikte burnu da yere koymak.

9- Üç veya dört rekatlı namazlardaki birinci oturuşu yapmak.

10- Namazların her oturuşunda ettahiyyatü okumak.

11- Cemaatin susup imamı dinlemesi. (Cemaata imam kıraate başlamadan yetişenler, sübhânekeyi okuyup susar. İmam kıraata başladıktan sonra namaza yetişenler Allahü ekber diye namaza girer ve başka bir şey okumaz).

12- Namazda yanılarak terkedilen vacipler için yanılma (sehiv) secdesi yapmak.

13- Namazların farzlarında tertibe uymak (kıyamdan rükûya, rükûdan sonrada secdeye gitmek şekliyle).

14- Namazların sonunda önce sağ sonra sol tarafa yüz çevirerek **esselamu aleyküm ve rahmetullah** demek.

Namazın sünnetleri de kısaca şunlardır:

1- Başlangıç tekbirini alırken elleri erkeklerde kulak hizasına, kadınlarda omuz başına kaldırmak. Erkekler baş parmaklarını kulak yumuşaklarına değecek şekilde tutarlar.

2- El ayalarını kıbleye çevirmek.

3- Erkeklerin göbek altında, kadınların da göğüsleri üzerinde olmak kaydıyla sağ ellerini sol elleri üzerine koymaları, erkeklerin baş ve serçe parmaklarını halka şeklinde tutarak sol bileklerini kavramaları, diğer üç parmaklarını kolları üzerinde uzatmaları.

4- Tekbirden sonra sübhaneke okumak.

5- Fatihadan önce eûzu besmele çekmek.

6- Rükûda üç defa **sübhane rabbiyel azîm** demek.

7- Her secde'de üç defa **sübhane rabbiyel a'lâ** demek.

8- Son oturuşlarda rabbenâ âtinâ, rabbenağfirlî, rabbenâ lâ tuzığ kulûbenâ gibi bir duayı salavatlardan sonra okumak.

9- Fatiha'dan sonra gizlice **âmîn** demek.

10- Üç ve dört rekatlı farzlarla vitrin ikinci oturuşlarında, öğlenin ilk sünneti ile cuma namazının ilk ve son sünnetlerinin yine ikinci oturuşlarında, diğer namazların her oturuşunda salli ve bârik okumak.

11- Kıyamdan rükua eğilirken, secdelere varırken ve secdelerden kalkarken **Allahü ekber** demek.

12- Rükudan kalkarken hem imamın hem de yalnız kılanların **Semi Allahü limen hamideh** demesi.

13- Secdede ayak parmaklarını bükerek uçlarını kıbleye getirmek.

14- Ayakta dururken topukları dört parmak aralığında tutmak.

15- Oturuşlarda erkeklerin sol ayaklarını döşeyerek üzerine oturması ve sağ ayaklarını dikip parmak uçlarını kıbleye çevirmek.

16- Rükudan kalkarken **Rabbenâ lekel hamd** demek.

17- Oturuşlarla secde aralarında elleri parmaklar biraz açık olarak üzerine koymak.

18- Namazların sonunda yüzü önce sağa, sonra da sola döndürmek.

19- Ezan duyulmayan yerlerde hem ezan, hem de kamet okumak, ezan duyulabilen yerlerde oturan erkekler için ise tek başına veya cemaatle kılınan farz namazları için kamet alması da sünnettir.

•

Farz olan cuma namazının ön sünnetini kılıp -iki rekat namaz yerinde olan hutbe konuşmadan dikkatlice dinlenir- farzı imama uyarak kıldıktan sonra, son sünneti ve zuhru âhir denen dört rekatı (niyet ettim Allah rızası için üzerime farz olan son öğle namazına) diye niyetlenerek kılarız, (niyet ettim vaktin sünnetine) diye niyetlenerek de öğle namazının son sünneti yerine iki rekat namaz kılar, teşbih ve duaları yapar, virtlerimizi okuyarak cumayı ikmal ederiz. Biz daima bu büyük farzı sünnet ve âdâbıyla böylece kılmaya gayret ederiz.

İslâm'ın üçüncü şartı Ramazan ayında oruç tutmaktır.

Ramazan ayında hazır bulunan bir müslüman o ayda oruç tutacaktır. Hastalanan, yahut da başka bir mazereti sebebiyle oruç tutamayacak olanlar, özürlerinin kaybolmasından sonra, oruç tutmadığı günlerin sayısınca oruç tutacaktır. **Böylece Allah Teâla**

hazretleri bize güçlüğü değil, kolaylığı emretmiştir. (Bakara 185)

Ey müminler, sizden öncekilere (geçmiş peygamberlerin ümmetlerine) **farz kılındığı gibi, sizin üzerinize de oruç farz kılındı. Böylece oruç sayesinde fenalıklardan korunasınız.** (Bakara 183) Orucun lügat mânası, nefsin meylettiği herşeyden sakınmak demektir, imsak vaktinden güneş iyice batıncaya kadar niyetli olduğumuz halde yiyip içmek ve cima etmekten sakınmaktır. Bu bedenin orucudur. Gözü haramdan, dili yalan, kötü söz (küfür) ve gıybetten, eli zulüm ve haramdan, ayağı yasaklara gitmekten alıkoymak beden ibadetinin hakikatidir. Bizler için kalbi rabıta ile meşgul edip Hakk'a bağlamak ise orucun bütün faziletlerini toparlayıcı hakikatidir. Çünkü böyle yapan hiçbir kötülüğe düşmeyeceği gibi, orucun bütün hikmetlerine ulaşacak bir oruç tutmuş olmaktadır.

1- (Niyet ettim yarınki ramazan orucunu tutmaya) şeklinde niyet etmek.

2- Orucu bozan şeylerden sakınıp yapmamak.

3- Niyetin ilk ve son vaktini bilmek, orucun farzlarıdır. Bu vakit, güneşin batımından sonra başlayıp ertesi günün kuşluk vaktine kadar olan süredir.

Orucun sebebi, ramazanın girmesidir. Şartı, niyetli olmak ve hayız ve nifas hallerinden temizlenmiş olmaktır. Temeli, rüknü; orucu bozan şeylerden uzak durmaktır. Hükmü ise, Allah'ın **Orucun mükafatını ben veririm** müjdesidir.

•

Türkiyemizde bazı müslümanlar, Arabistan'da veya başka bir yerde hilal görünmüş, ramazan başlamış veya bayram olmuş diye bu yalan yanlış haberlere uyarak büyük hatalara düşüyorlar. Bu şekildeki haberler doğru olsa bile onlara uymak yanlıştır. Bir defa bu haberi yayan ve böyle amel edenler mezhepsiz kimselerdir. Onlara uyulmaz bir. İkincisi de daha mühimi, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın tesbit ve ilân ettiği takvimlerde yazılmış olan ramazana ait vakitler doğrudur; bunlara uymak doğrudur. Bu da iki. Bizim büyüklerimiz "atsın topunu, alsın orucunu" derler. Bu en doğrusudur. Böylece memleketimizde ramazan ilân edilince oruca başlarız, bayramdır denilen günde de bayram ederiz. Esasen Arabistan'da ve diğer ülkelerde yapılan bu türlü davranışlar, onların kitap ve sünnete tercih ettikleri bir mezhepsiz kimsenin yanlış yorumuna uymaları yüzündendir. Tasavvufu ve mezhebi olmayanlar bu inceliği anlamadıklarından, her sene bu türden şayialar çıkarırlar. Biz bu söylentilere uymayız.

•

Müslümanlara farz olan şartlardan biri de zekat vermektir.

Zekat, dinen zengin sayılan müslümanların usulüne göre zekata tabi varlıklarının genelde kırkta birini Allah rızası için fakir müslümanlara vermesidir.

Zekat veren, zekatını verirken veya zekat vermek üzere ayırırken, vekiline teslim ederken niyet etmelidir. Zekat verilen fakirin bu niyeti duyması, ona bu fiilin duyurulması gerekmez.

Fakir olan ana-babaya, dede ve nineye, eşine, küçük öz çocuklara, torunlara zekat verilmez. Çünkü bunlar bakmaya mecbur olduklarımızda. Zekatın fakir borçludaki alacağa sayılması olmaz. Cami, mescit, köprü yaptırmak ve tamir ettirmek gibi işlere verilen de zekat olmaz.

Zekat, fakir müslümanlara verilir. Zekat, temizlenme, bereketlenme ve Allah için yapılan zikir (zikri cemil) manâlarına gelir. Zekat; zenginin borcu, fakirin hakkı, cemiyetin düzenidir. Allah, kendisine zekat düşüp de vermeyenin amelini kabul etmez.

Zekatın bir adıda sadakadır. Sadakanın farz olanı zekat, vacip olanı fıtır sadakası, sünnet olanı da fakir ve muhtaçlara bunlar haricinde verilendir.

*

İslâmın bütün ibadetlerini bünyesinde toplamış olan hac, İslâm'ın şartı ve büyük amellerden biridir.

Arafat'ta özel vaktinde tefekkür, dua ve niyaz ile bir müddet durup daha sonra Kâbe'yi usulünce tavaf etmeye hac denilir. Arafat'ta zamanında durma ve Kâbeyi tavaf etme, haccın iki farzıdır. Haccı kabul edilenin geçmiş günahlarının affedileceği müjdelenmiştir. İhrama girmek de haccın sıhhatli olmasının şartıdır. Haccın bir müslümana farz olması içinde bazı şartlar vardır.

- Müslüman olmak (haccın farz olması yanında haccın kabul olmasının şartı da müslüman olmaktır),

- Akıllı olmak,
- Buluğa erişmiş olmak,
- Hür olmak,
- Haccın vaktine yetişmek,
- Yolculuk için azık ve binit sağlamağa gücü yetmek.
- Haccın farziyetini öğrenmek (dışardaki gayri müslimlerden olup da müslüman olanlara aittir.)

Bundan başka haccı yapma açısından da bazı şartlara sahip olmak lazımdır.

- Vücutça sağlam olmak (bizzat yapmanın şartıdır).
- Hacca mani bir hâli olmamak (hapisler, tutuklular),
- Yol emniyeti bulunmak,
- Kadınların dul ve boşanmış olanlarının iddet denen bekleme müddetlerinin bitmiş olması ve yanında mahremi olmak (Baba, dayı, amca öz veya süt kardeşi, damadı, süt oğlu, kocası gibi),
- Zaman (Arafat vakfesi ile ziyaret tavafının zamanında yapılmasıdır). Arafat vakfesi, kurban bayramı arefe gününün zeval vaktinin kurban bayramının ilk günü tan yeri ağarıncaya kadarki zaman içinde; ziyaret tavafının vakti ise, kurban bayramının ilk üç günüdür. Bir mazereti olan için (bilhassa kadınlarda) hayatının sonuna kadar,
- Yer (Haccın yeri Arafat bölgesi ile Kâbe'dir),
- İhram. İhram, niyet ve telbiyeden ibarettir denilmiş. Hac ve umre yapacaklar için yapacaklarına göre (Niyet ettim Allah rızası için haccı kırana veya haccı temettuya veya haccı ifrata veya umre yapmaya) diye niyet etmek ve başka yer ve zamanlarda yapılması

yasak olmayan bazı mubahları Allah'ın emrine uymak için terketmeye ihram denilir. Dikişsiz bir üstlük ve dikişsiz bir peştemalı giymek (erkekler için) ihramın dışta belirtisi, içte de karar ve niyetidir.

- İhrama mikat yerinden girmek,
- Müzdelife'de vakfe yapmak,
- Haccı kıran ve haccı temettü yapanlar için kurban kesmek,
- Tıraş olmak veya saç kestirmek. (Bunları Harem denen Mekke hudutları içinde, meselâ Minâ'da yapmak),
- Cemreleri tıraşdan önce atmak,
- Kurbanı, cemrelerle tıraş arasında kesmek, ziyaret tavafını kurban kesme günlerinde yapmak,
- Sa'y yapmak ve bunu hac ayında yapmak,
- Sa'yi tavaftan sonra yapmak,
- Sa'yi yürüyerek yapmak (özrü olanlar müstesna),
- Sa'y yapmaya Safa'dan başlamak,
- Afakî olanlar (Mekke dışından gelenler) veda tavafı yapmak,
- Tavafa Haceri esved'den başlamak,
- Tavafı Kabe sola alınarak yapmak,
- Tavafı yürüyerek yapmak(özürlüler müstesna),
- Tavafı abdestli yapmak,
- Tavafta örtünmesi gerekli yerleri örtülü bulunmak,
- Tavafı Hatim denen yarım ay şeklindeki şeddin dışından yapmak,
- Tavaftan sonra iki rekat namaz kılmak,

- Ziyaret tavafının son üç şavtını (dolaşımını) da yapmak (ilk dört şavt farzdır).

- Erkeklerin ihramlı iken dikişli veya yapıştırılmış elbise giymesi, başlarını veya yüzlerini örtmesi, av avlaması gibi ihrama aykırı işleri terketmek, haccın vacipleridir. Bunlardan birini terkeden bir koyun veya bir keçi kurban eder.

Haccın sünnetleri pek çoktur. Bizim bu kitabımızın hacmi dışındadır. Hacca gideceklerin o zaman araştırması iyi olur.

Mümkünse, haccın sonuna getirerek peygamberimizi ziyaret için Medine'ye gitmek en yüce sünnettir.

Hac üç çeşittir:

Haccı Kıran (Umre ile haccı birleştirmektir).

Haccı Temettü (Umreden sonra ihramdan çıkıp zamanında tekrar ihram giyerek yapılan hacdır.)

Haccı İfrat (Umresiz yapılan hac).

İhramlı olarak Kâbe'yi tavaf edip sa'y yapıldıktan sonra tıraş olununca umre yapılmış olur. Umre her mevsimde yapılabilir.

•

Farz ve Vacipler Bahsi

Farzlar iki kısımdır. Daimi ve geçici farzlar.

Devamlı farz olanlar:

İmanın şartlarına inanmak.

Devamlı olarak imanlı bulunmak, ömrün sonuna kadar imanı korumaktır. Bunun gibi, şeriata zıt olan herşeyi terketmek, küfür, şirk, nifak (münafıklık), dinden çıkma (mürtedlik) ve diğer büyük ve küçük günahlarla fena huy ve alışkanlıkları terketmek de daimi farzdır. Geçici olan farzlar ise, ikiye ayrılır. Farzı ayn olanlar ve farzı kifaye olanlar. Her mümine farz olan farzı ayndır. Beş vakit namaz, oruç, zekat, gusletmek, düşmana karşı topyekün harpte harbe gitmek gibi. Bunların herbiri zamanı gelince farz olur.

Devamlı farz olan ilimler de, emir ve yasakları bildiren ilim ve bilgilerdir. Helâl ve haramları (yapın veya yapmayın şeklindeki emirleri) bilmek de devamlı farzlardandır.

Farzı kifaye, bazılarının yapmasıyla diğer müslümanlardan kalkan farzlardır.

- Selâmı almak,

- Aksıran elhamdülillah deyince, Allah sana rahmet etsin demek,

- Cenaze namazı kılmak,

- Nasihat isteyene nasihat etmek,

- Hasta yoklamak,

- Cenazeyi kaldırmak da farzı kifayelerdir.

•

Hâlimizin, yaşantımızın hudutlarını, nasıl olması gerektiğini, dış ve içimizle neleri nasıl yapacağımızı (hâlimizin ilmini, ilmihâli) bilmek farzdır.

Vitir namazını kılmak, sadakayı fıtri vermek, kurban kesmek, iki bayram namazını kılmak, ana-babaya hizmet etmek, kocanın karısına bakması (gücü nisbetinde yedirip-giydirmesi), yakın akrabaya, bakmakla yükümlü olduklarına bakmak, kadınların kocalarına hizmette kusur etmemesi de üzerimize vacip olan emirlerdendir.

Gizlide, açıkta, iş ve davranışlarımızın tamamında Allah'ın beğeneceği şekilde davranmak, dinimizce kutsal olan değerlerin hepsinde olduğu gibi, Peygamberimizin ataları, evlâtları, hanımları ve ashabına hürmette kusur etmemek; rabıtamızla, üzerimizde hakkı olanlara hizmette kusur etmemek; arkadaşlarımızı iyilerden seçmek, komşularla iyi geçinmek; misafire ikram etmek; tevbe etmeye devam ederek günahlarımıza pişman olmak; kendisi, yakınları, ihvanları ve bütün

müslümanların saadet ve selâmetine dua etmek; kötü akıbet ve fena amellerden Allah'a sığınmak; hakkı hak bilip hakka uymak, bâtılı bâtıl bilip bâtıldan kaçmak gibi görevleri yeterince ve olduğu kadar yapmamız gerekir.

Allahü Teâla'nın gazabı günahlar arasında gizlidir. Celâl sahibi Allah, bir günah için yüzlerce senelik ibadeti, itaati boşa çıkarıp, sahibini sonsuz azaplara atabilir.

İkiyüzbin sene ibadet eden şeytanı kibrinin eseri olarak, Âdem'in oğlu Kabil'i adam öldürmesinden, İsmi A'zamı bilen Bel'am-ı Baur'u dünyaya meyletmesinden, Bersisa isimli duası makbul bir kulunu da zina yapması yüzünden cehennemlik yapmıştır. Sa'lebe isimli zâhid bir sahabi, peygamberimizin bir tavsiyesini tutmaması yüzünden iman nurundan mahrum edilmiştir. Peygamberimizin Onun için yaptığı ricaları da Allâhu azimüşşan'ın kabul etmediği bildirilmiştir.

Bu yüzden, Allah'dan korkup emirlerini yapmak, yasaklarından kaçmak, peygamberine itaat etmek bize farzdır.

Allah'ın rızasını kazanabilmek için bu misalleri kulağımıza küpe, hareketlerimizi ayarlamakta da ibret alma vasıtası yapmalıyız. Bu vasıtaların en büyüğü peygamberimizin emir ve işaretlerine uymaktır.

Peygambere uyabilmenin aracı, vasıtası da peygamberin ümmetim ve evlâdım dediği birini vasıta kılmaktır.

Ey iman edenler, Allah'dan korkun ve O'nun rızasına yaklaşmaya vasıta arayın. O'nun yolunda mücadele yapın ki kurtuluşa eresiniz. (Maide 35) âyeti kerimesi bu yolu bildirmekte ve bu vasıtaya işaret etmektedir.

•

32 farz olarak bilinenler, iman ve İslâm'ın yukarda saydığımız farzlarının hac ve zekât dışında kalanlarının farzları toplamına, iki darp (vurma) ve bir niyet diye özetlenen teyemmümün farzlarının ilavesinden ibarettir. Bunların 6'sı imanın, 5'i islâm'ın, 12'si namazın, 3'ü guslün, 4'ü abdestin, 2'si de teyemmümün farzlarıdır.

•

54 FARZ

1- Allahü Tealâ'nın birliğine inanmak.
2- Helâlinden yemek ve içmek.
3- Abdest almak.
4- Beş vakit namazı kılmak.
5- Cünüp ise gusletmek.
6- Rızkın Allah'tan olduğuna inanmak.
7- Helâl ve temiz elbise giymek.
8- Cenab-ı Hakk'a tevekkül etmek.
9- Kanaat etmek.
10- Nimetleri dolayısiyle Allah'a şükretmek.
11- Kazaya razı olmak.
12- Belâlara sabretmek.
13- Günahlardan tevbe etmek.
14- İhlâs ile ibadet etmek.
15- Şeytanı düşman bilmek.
16- Kur'ân-ı Kerîm'in hükümlerine razı olmak.
17- Ölümü hak bilmek.
18- Allah'ın dostlarına dost, düşmanlarına düşman olmak.

19- Babaya ve anaya iyilik etmek.
20- Ma'rufu emir ve münkeri nehyetmek.
21- Akrabayı ziyaret etmek.
22- Emanete hıyanet etmemek.
23- Daima Allah'dan korkup ferahı terketmek.
24- Allah'a ve Resulüne itaat etmek.
25- Günahdan kaçıp ibadetlerle meşgul olmak.
26- Müslüman devlet başkanına itaat etmek.
27- Âleme ibret nazarıyla bakmak.
28- Tefekkür etmek.
29- Dilini kötü sözlerden korumak.
30- Kalbini temiz tutmak.
31- Kimseyi alaya almamak.
32- Harama bakmamak.
33- Sözünde sadık olmak.
34- Kulağı münkerat dinlemekten korumak.
35- İlim öğrenmek.
36- Ölçü ve tartıyı hak üzere kullanmak.
37- Allah'ın azabından emin olmayıp, daima korkmak.
38- Müslüman fakirlere sadaka vermek.
39- Allah'ın rahmetinden ümid kesmemek.
40- Nefsinin isteklerine tabi olmamak.
41- Allah rızası için yemek yedirmek.
42- Yeterli rızkı kazanmak için çalışmak.
43- Malının zekatını, mahsûlünün öşrünü vermek.

44- Adetli ve lohusa olan eşine yakın olmamak.
45- Kalbini günahlardan temizlemek.
46- Kibirli olmaktan sakınmak.
47- Buluğa erişmemiş yetimin malını korumak.
48- Genç oğlanlara yakın olmamak.
49- Beş vakit namazı vaktinde kılmak.
50- Zulmederek kimsenin malını yememek.
51- Allahü Tealâ'ya şirk koşmamak.
52- Zina'dan kaçınmak.
53- İçki içmemek.
54- Yok yere yemin etmemek.

*

KULU HAKK'A YAKLAŞTIRAN İBADETLER BAHSİ

Yukarıda sayılmış ve anlatılmış olan farz ve vâciblere uyup, yasakları terketmek, ibadetleri yerine getirmek mutlaka gerekli ise de, yeterli değildir.

Bedenimizi temizleyen abdest, namaz, oruç, zekat ve hac gibi ibadetler yanında bu ibadetlerle uyumlu olarak; içimizdeki latifelerin de zikre, fikre, ibadet ve taharete ihtiyacı vardır. Bedenle yapılan ibadetler nasıl bizi azaptan kurtarıp nimetlere kavuşmamıza sebep ve ön şart oluyorsa, kalb ve ruhumuzla yapacağımız ve herbiri âyet ve hadisle emredilmiş bulunan ibadet ve taatlar da, Peygamberimizin sevgisini ve Allah'ın rızasını kazanabilmemizin vasıtası ve ön şartı bulunmaktadır.

Nitekim peygamberimiz **Beni herşeyden fazla sevmeyince imanınız kemâl bulmaz, Beni seven Allah'ı da sever** buyurmuştur. Cenabı Allah da **Beni seven Habibime uysun** buyurmuştur. Peygamberi sevip O'na uymak ise, O'nun hem şeriatına hem de sünnetine, sünnet olan velayet ve bâtınına uymakla olur. Biz peygamberi görmedik. Peygamberi ve Allah'ı

sevmenin hakikatini O'ndan görerek öğrenmedik. Amma, Hazreti Ebubekir gördü ve öğrendi. Ebubekir Sıddık'tan görüp öğrenen Selmani Farisi, O'ndan Kasım bin Muhammed (Hz. Ebubekir'in torunu), O'ndan Caferi Sadık (Hz. Ali'nin torunu), O'ndan silsilenin diğer halkaları zahir ve bâtınlarıyla öğrenerek ilâhî emanet günümüze ulaştırılmış oldu.

Netice olarak denileceklerin özü şudur: Allah yakınlığı ve Peygamber sevgisini kazanabilmenin biricik yolu, bu yakınlığı kazanmış olan ve bu yakınlık ile yaklaştırıcı bir selâhiyet kazanan bir velinin yoluna girerek onun emir ve tavsiyelerini gönül hoşluğu ile kabul edip muhabbetle yapmaktan ibarettir. Hazreti Ebubekir Sıddık'tan bu yana silsilede sıralanan ve küçük silsilede tek tek sayılan yüce velîler bu tarzda yetişmiş, Peygamberimizin emri ve direktifi ile bu görevi yapmaya memur edilmişlerdir. Bu usûlün kıyamete kadar böylece devam edip gideceği bildirilmiştir. Bu yola halis bir inanç ve sımsıkı bir bağ ile girenler de bu yakınlık ve kemâlden hisse alacak, onlarla haşrolup, onlara ikram edilen Cemâlullah'a kavuşacaklardır. Zira, âyet ve hadislerde **Allah için sevin. Sadıklarla beraber olun. Herkes sevdiğiyle beraberdir, burada da, orada da** buyurulmuştur. Bu yolun faziletini belirten haberler pek çoktur. Biz de kıymet ve değerini bilelim. İyilerle iyi yolda arkadaşlık edelim. Kötüleri de kötülükleri de terkedelim. Allah'ın en büyük düşmanı olan nefsimizi ve nefsin hilelerini tanımaya çalışalım. Çünkü nefis, yaradılışı icabı hayırdan kaçar, şerri ister, insanı da kötü yollara sürükler, içimizde olan,

bütün varlığımıza hükmeden nefsin yegâne ilacı rabıtadır. Gerçi nefis açlıkla dize gelip zayıflarsa da, ıslah olmaz. Bizim nefsimizi islah ederek bedenimiz ve niyetimizi temizleyecek, ruhumuzu arıtıp gafletten uyandıracak olan biricik vasıtamız, vesile ve dermanımız rabıtamızdır. Bu yolda en yüksek araç, ulaştırıcı kuvvet rabıtadır. Rabıta, hem yolun usûlüne dikkatle uymayı, hem de mürşidi akıl ve hayalden çıkarmamayı ifade eder. Bizde en yüksek batıni amel rabıtadır. Bu yüzden **Nebi, sıddıkla rabıta; Rabbe çıkar bu rabıta** denilse yeridir. Rabıta, ilahî feyzi müridin kalbine aktaran bir oluk gibidir. Feyiz ise manevî gıdadır: Böyle bir hizmetle bizi manevi âlemlerin üstüne çıkarmanın memuru olan zata olan sevgimizi büyütüp çoğaltmak da bizim en ileri görevlerimizdendir. Rabıtayı anlayıp sevmeye çalışmalı, bu konudaki iş ve ameller nelerse onları yavaş yavaş öğrenip ona göre gayret ve hizmetler yapmalıyız. Beden ve kalb ile yapmamız gerekli amelleri yeterince ve gereğince yapmanın yanında; haram, günah ve yasak olan işleri Allah için terketmeliyiz. Her amelimizi şeriat terazisinde tartarak yapmalı, şeriatın kabul etmediğini bırakıp, kabul ettiğini yapmalıyız. Bilmediklerimizi bilen arkadaşlarımızdan sorup öğrenmeliyiz. Sevgi ve bağlılığımızı artıran iş ve uğraşları yapıp, sevgi ve bağlılığımıza zarar verecek işleri, kitapları, insanları terketmeliyiz. Boş zamanlarımızda rabıtamızı düşünelim. Tefekkürümüz rabıtamız ve onun çevresi olmalıdır. Rabıtanın tanınması, muhabbetin yerleşmesi ve ihlâsımızın artması için sohbetlere ve hatmelere devam etmeliyiz. Hatme, hem büyük

rabıta, hem de en iyi sohbet aracıdır. Mazeretsiz üst üste üç defa hatmeye gelmeyenler, üst üste üç defa cuma namazına gitmeyene benzetilmiştir. Bizde hatme öyle mühimdir ki bu yolun terfi aracı olan hatmeye gelmeyenler terakki kazanamaz ve rabıta ve zikrin nimetine ulaşamaz. Zikrimiz gönül zikri, gizli zikir ve Lafza-i Celâl'dir. Allah'ın bütün isim ve sıfatlarını içeren zat ismidir. Bütün isimlerinin faziletini ve bütün nurlarının hakikatini toplamış olan bir zikirdir. Peygamberimizin halifesi ve hicret arkadaşı Hazreti Sıddıkı Ekber'e ilk defa verilen dersin aynısı bizim dersimiz, rabıtanın aynısı bizim rabıtamız, zikrin aynısı bizim zikrimizdir.

Yolumuz; muhabbet, ihlas, âdab ve teslimiyet üzerine kuruludur. Muhabbet demek, rabıtayı Allah için sevmek, bu yolu Resulullah için benimsemektir, ihlas, rabıtamızın gizli halimizi de yanındaymışız gibi bilip gördüğüne inanmaktır. Onu, ilimde İmamı Azam, marifette de en yüksek velîlik derecesi olan kutbul aktab bilmektir. Adab ise, rabıtamıza olan hizmet, hürmet, muhabbet ve edepleri yeterince yapmaktır, insanların âdabı Allah'a ulaşan ip gibidir. O ipe tutunanlar ancak o huzura varırlar. Edepsiz yakınlık olmaz, bu sebeple, tarikatı olmayana tarikattan bahsetmemek, davet edilmediği yere gitmemek, noksanlığı daima nefsimizden bilmek, halkın ayıplayacağı davranışları yapmamak; başkaları yanında el bağlama, el öpme, boyun kırma gibi bu devirde kaldırılmış olan fiilleri yapmamak, aramızda ise yer ve diz öpme, öpüşme gibi sünnetle yasaklanmış fiilleri yapmamak bu devrin

edeplerindendir. Kötü amel ve fena çığırı açmayıp açanı da nezaketle uyarmalıyız. Terbiye, iyi ve hoş geçinme kurallarına her zaman ve her yerde uyalım. Hadisi şerifte **Edebi olmayanın dini yoktur** buyurulmuştur. Mümkün olduğunca edep ve terbiye dışı, görgü harici işlerden sakınalım. Yolların sonu ve müridin kemâli ise teslimiyettir. Rabıtanın yap dediğini yapmak, yapma dediğini veya ima ettiğini de yapmamak teslimiyettir. Emirleri, akıl yorumu katmadan yapmak, yasakları da his ve çıkar ilgilerine düşmeden yapmamaktır. Zorluklara sabır ve güçlüklerde sebatlı olma da teslimiyet olarak ifade edilmiştir. Tevazu ve mahviyet ise teslimiyetin ürünü ve bu yolun en değerli kazancıdır.

Bu yolun en üstün nimeti umurunu rabıtasına teslim edip noksanını bilmek ve **aman ya Rabbi** demeye devam etmektir.

Her yol ve kolun bir usûlü, bazı şartları vardır. Bizde şu üç husus bu şartlardandır:

1- Devamlı abdestli olmak.

2- Helâlinden kazanıp, helâlinden yemek.

3- Nisbeti korumak.

Her amel abdestli olunca yapılabilir. Abdestli iken yiyip içilen nefse zehir, ruha da gıda olur. Abdestli iken ölen şehittir. Abdestli bulunmaya dikkat etmeli, yatarken mümkünse abdestli olarak yatmaya gayret etmeliyiz. Böyle yapan sabaha kadar ibadet etmiş gibi ecir alır. Devamlı abdestli olan, niyetinde de halis ise, dışı ve içiyle temizlenmiş, pâk olmuştur.

Helâl lokma yemeyenin ibadetinin kabulü şüpheli olduğundan, helâl işlerde çalışıp, helâl lokma yemek herkes için dikkat edilecek bir görevdir. Helâl lokma besmele ile yenince nefis ondan gıda alamayacağından bizim riyazetimiz helâl lokma yemekle yapılır. Böylece besmele ile yenilen helâl lokma, bir de rabıtalı yenilirse bu defa ruhumuz büyük bir kuvvet kazanarak yüce makamlara çıkma gücüne erişir. Bu tarzdaki beslenme alışkanlığı, maneviyatın esas motoru, yahut nurdan bineğidir.

Nisbeti koruma olarak söyleniveren şart ise bütün şartları bünyesinde toplayan bir şartlar özetidir. Bu şartın aslı, bu yolun usulünce amel etmektir. Diğer yolların ve başka büyüklerin usûlleri de hak ise de, biz ancak bizim usûlümüz, bizim amelimiz, bizim büyüklerimizden fayda görebilir, ancak ve ancak onlardan feyiz alabiliriz. Bir müride, bütün yollarda değişmez bir kaide içinde, feyiz ancak kendi rabıtasından gelir. Aksine hareketle her kapıdan birşeyler kapmaya çalışanlar, misalleri görüldüğü gibi boşuna yorulup, kendilerine uyanlarla birlikte beyhude yere uğraşıp durmuş olurlar. Rabıtayı hiç unutmamaya gayretli olmak, her iş ve uğraşında onu düşünüp onu hayal etmek, akşam yatarken, sabah kalkar kalkmaz rabıta etmek hedefe kolaylıkla ulaştırıcı nisbet unsurlarındandır. Bu konuya, haram ve yasakların hepsinden sakınmak, kötülüklerle şer olanlardan korkmak, emirlerin hepsini yapmak da dahildir. Nefsin arzusu ve şeytanın ameli olan kibir, gurur, hased, kin ve buğzetme, iki yüzlülük (riya), hilekârlık, yalancılık ve hırs gibi hayvani sıfatlardan olan tehlikeli günahları terketmek de bu nisbetin cihadından bir

bölümdür. Nisbet yürütücüsü de denilen rabıtanın bizde görmek istediği sâlih amellerin gereği ve kemâlli hallerin kapısı olan şu hasletlerdir:

Sabırlı olma, güçlüklere ve amellerin yüküne sebat etme, hak ve adaletle insafdan ayrılmama, hayatı boyunca görevlerinde doğru ve çalışkan olma, şefkat ve merhameti bırakmama, güvenilir ve aranılır kişilikte olma, cömert ve hayır sever olma, kanaatkar olma, bilhassa tevazulu ve mahviyetkâr olma gibi yüksek sıfatlardır.

Baş olma, üstünlük ve büyüklük taslama, keşif ve keramet elde etme gibi öldürücü, mâna söndürücü nefsânî beklentileri de kökten kesip atmamız, onların hergün tekrarladıkları nasihat ve daima bekledikleri vazifelerimizdendir.

Bizde **ilâhi ente maksûdî ve rızake matlûbi** diyerek tekrarlayıp durduğumuz Allah rızasını dilemenin dışında kalacak olan bütün manevî istekler yasak ve yerilen gayretlerdendir.

Özürsüz virdleri terketmek; rabıtayı unutmak; hatmeye devam etmemek; varlık sahibi görünmek; şeriatın yasakladığı iş ve amelleri yapmak; amelleri cennet gibi, dünyevî ve uhrevî bir arzunun yerine gelmesi gibi bir niyetle yapmak; taşkınlık ve sivrilikler yapmak; başka yol ve diğer büyüklerin usûl ve virdlerini benimsemek gibi zararlı durumlardan son derece sakınmak da nisbet unsurlarındandır.

*

Küfre düşme, ana-babaya isyan, haksız yere adam öldürmek, yetim malını yemek, zina yapmak, sılayı rahmi terketmek, mazluma zulmetmek, içki içmek, yalan yere yemin etmek, yalancı şahitlikte bulunmak, (ırza, cana, mala) hainlik etmek, günahıyla öğünmek, namazı terketmek, fitneye sebep olmak gibi büyük günahlar manevî bağlılığını kendi elleriyle koparmak olup bu yoldan çıkma sebebidir. Böyle günahlara düşenler, nispet ipini kopardıklarından derslerini tazelemek zorundadırlar.

Allah'ın rızasına ulaşan; her nimete ulaşmış, her makamı geçmiş, her hayrı yapmış, en yüksek mutluluk olan Cemâlullah'a kavuşmuştur. Bu sebeble biz, malı-mülkü hedefleyen dünya talepleri ile yine dünyada kalacak olan sûrî (dünyevî) kerametleri talep etmeyiz. **Bana seni gerek seni** diyenlerin yolunda yalnızca Allah rızası isteriz.

•

Bir müslümanın yaşantısı şu üç şeyin yapılması ile kemâle ulaşır:

1- İlim,

2- Amel,

3- İhlâs

İlim, zahirî ve bâtınî görevlerimizi öğrenip bilmektir. Amel de, bildiğimiz bu görevleri güzelce yapmaktır. İhlâs ise, bu görevleri sadece Allah için yapmaktır. Biz, başka yolların "işin sonudur" diyerek yaptığı amelleri işimizin başında yapmaya başlarız.

İhlasın aslı, gizli ve açıktan olan her davranış ve niyeti Allah'ın görüp bildiğine kesinlikle inanmaktır. Rabıtanın görüp bildiğine inanmak da aynı şeydir. Biz bu inançla işe başlarız. **Arşa, kürse sığmam, mümin kulumun kalbine sığarım** buyuran Allah'ın kalbine sığdığı yani (kudret ve azametiyle tecellî ettiği) velîsine biat etmek, onu sevip, ona inanıp bağlanmakla Allah kapısı önüne gelmiş oluruz. Çalışıp gayret ederek bu kapının açılmasını beklemeliyiz. Başka yollar, başka kapılar bize ebediyen kapalıdır. Allah kapısı bizim için ancak rabıta eliyle açılır.

Bizim yolumuz bu kapıya kadardır. Ondan sonrası, hakikat denilen peygamber kapısı ve sonu da marifet denilen Allah kapısıdır. Allah kapısı ancak Allah'ın razı olduğu kimselere açılır. Bu rıza kapısının kılavuzu rabıtadır. Hiç şüphemiz olmasın ki, bu kapı sabır ve teslimiyet sahiplerine açılacaktır.

•

Bu yolun büyüklerinin bazı tavsiyeleri:

• Nefs ejderhası ancak rabıtanın gölgesinde ölür.

• Zikir kalbi arındırır, rabıta ile yükselinir, kâmil velînin sohbeti ise hayat iksiridir.

• Dosdoğru olanların değeri yüksektir.

• Aslandan kaçar gibi yol inkarcılarından kaçın.

• Bu yolun selâmeti inkarcılardan uzak durmaya bağlıdır.

• Aynı anda iki ayrı yolda yürümek mümkün değildir.

• Başkasının sana yaptığı kötülükle, senin başkasına yaptığın iyiliği unut.

• Başkasına yaptığın kötülükle, başkasının sana yaptığı iyiliği unutma.

• "Âlem iyi de; bir ben kötüyüm" demeyi benimse.

• Aman yarabbi!.. yi dilden düşürme.

• Her işinde şeriat terazisini elden bırakma.

• Bir işe başlarken, yiyip-içerken hep şöyle de:

- Bismillâhi destur yâ hazreti pîrim.
- Yarabbi! Elimi mürşidimin eteğinden kesme.
- Yarabbi! Noksanıyla kabul buyur.
- Yarabbi! Fazlı tevfikini üstümüzden eksik etme.

•

Cenabı Allah, kendi nurundan Habibinin ruhunu yaratmış, o nurun kalanından da diğer insanların ruhlarını halketmiştir. Ezel gününde bütün ruhlara: "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" diye sormuş, başta Habibinin ruhu olmak üzere, bütün inananların ruhları "belî" yani "evet ya Rabbi, sana kulluk yapacağımıza yemin ederek söz veriyoruz" demişlerdir. Âyet ve hadisle bildirilen, fakat dünyaya gelince unuttuğumuz bu anlaşmanın hatırlanması için Peygamberler gönderilmiş, ilâhî kitaplar indirilmiştir. Hudeybiye denilen yerde şanlı sahabilerin hepsi peygamberimize biat ederek, ruhlarının ezeldeki anlaşmasını Habibi elinde tazeleyince, Allah'ın rızasına ulaşıp maddî ve mânevi fetihlere kavuştular. Başta pîrimiz Ebubekir Sıddık olmak üzere, belli başlı sahabilere ayrı ayrı, bütün sahabilere de guruplar halinde ders verip zikir ve belirli ameller tarif eden peygamberimiz, onların Hakk'a ulaşmaları

için gerekli yolları tayin etmiş, gelecekteki ümmetinin istekli olanlarına da **“sahabilerime uyan Hakk’ı bulur”** diyerek kıyamete kadar izlenecek usulü belirtmiştir. Peygamberin vefatında, yine bütün sahabiler Sıddıkı Ekber efendimize biat ederek birlik içinde dirlik buldular. Bundan sonra, peygamberin velayetinin mirasçısı olan bâtınî halifelere biat etmek, sünnetteki şekil ve ruhuyla sistemleşerek devam edegeldi. Böylece, ilmi ezelîde verilen sözü bu âlemde kâlb ve kalıbıyla duyup ahdine sadık olduğu anlaşılan bir Allah kılavuzuna biat ederek onun yolundan yürüyüp Allah ve Resulüne makbul olma işinin öğretisine tarikat, bu işin öğretmenine mürşit, şeyh veya pir denilmiştir. Tarikat, usulüne sadakatla uyanı Hakk’a ulaştıran bir sünnet, bir sahabi yolu, âyet ve hadisle emredilen seçilmiş ve sevilmişlerin yaşantı şeklidir. Bu yolda Allah’ın emirleri olan şeriata inanarak uyulmalı, yâni bu emirler yaşantımızın kuralı olmalıdır. Hakkın Habibinin sünneti ve sahabilerin can ve ruhlarını feda ettiği peygamber emirleri de gönlümüzün severek işlediği amelimizi teşkil etmelidir. Nasıl ki bütün sahabiler kendilerine emredilen özel amelleri hayatlarının sonuna kadar canla-başla yerine getirmişler, herbiri aldığı emrin dışına asla çıkmamışsa; onlardan intikal eden bir yol olan tarikatta da onlar gibi amel ederek kendi yolunun dışına taşmamalı, “beni ancak bu usul Hakk’a ulaştırır, diğer yolların usulü bize fayda yerine zarar verir” diye bilmelidir. “Mürşidini hak bilmeyen Hakk’ı dahi bilmez” kaidesini iyi anlamalıdır. Bir ucu Allah’ın ve Resulünün elinde olan nurdan bir zincir düşünün. Bu zincirin her halkası,

bir evvelki halkaya bağlı olan mürşitlerden oluşmuştur. İşte bizim mürşidimizden başlayıp peygambere ulaşan mürşitlerden kurulu halkalara silsile denilir. Nebi, Sıddık, Selman... diye nurlarına bürünmek istediklerimiz bu altın halkalardır. Bunların her biri Allah'ı ve Resulünü sevmiş, Allah ve Resulünün direktifiyle bizlere de Allah ve Resulünü sevdirmeye memur edilmişlerdir. Bunlar insanlara lütfedilen en büyük nimettir. Bu nimetin kadrini bilip ona göre şükrünü edâ edelim. Onlar Allah tarafından yüceltilmiş ve sevilip sayılmaya, kendilerine uyulup emirleri tutulmaya lâyık görülmüş Allah dostlarıdır. Bunlara maddî ve manevî bir beklentisi olmadan Allah için uyanlar, Allah'a giden yolun kıymetli yolcuları olurlar. Bizim, bu yolumuz en büyük sahabi olan Ebubekir Sıddık hazretlerinin yolu ve evliyanın başkanı, kemâllerin doruğuna varan Şahı Nakşibendi efendimizin usûlüdür. Bu yolda Allah zikri gönüllere işlemiş, kalblere Allah adı nakşedilmiştir. En kolay ve en kıymetli sünnetlerle donatılan bu yol, kestirmeden süratle götüren ruh yoludur. "Bu yolda bir adım atan, başka yollarda bin adım atandan ileri geçer", "bu yolda işin sonu başına yerleştirilmiştir" denilmiştir. Allah için mürşidi sevmek; onun bulunmadığı yerlerdeki durumları da bilip göreceğine inanmak; onu büyük velî bilip bizi mutlaka Allah'a ulaştıracağına kani olmak; onun usul ve emirlerine teslim olup, tâbi olmak bu yolun şartlarıdır. Cenabı Hakk bu kainatı Habibine olan sevgisinden yaratmıştır. Ta oradan gelen bu sevginin bir damlası olan mürşidimize olan sevgimizi iman ve bağlılık haline getirmeye çalışalım.

Yüce Mevlâ, Habibini en güzel şekil ve sıfatta yaratmış; O'na olan muhabbetini belirtmek ve üstün kemâlini sergilemek için bütün kâinatı yoktan varetmiştir. Âlemlere rahmet olan Habibini dış ve iç güzelliklerin en âlâsı ile bezemiş, O'nu bütün insanlarla cinlere şefaatçi peygamber olarak göndermiştir. Kur'ân-ı Kerim'i O'na indirerek, önceki kitaplarla diğer şeriatların hükmünü yürürlükten kaldırmış, "Habibim seni sevdim, bu kâinatı senin için yarattım" buyurmuştur. O'nun emirlerine inananı ateşten koruyacağını vaadetmiş, O'na uyarak, O'nu candan sevenleri de yüksek derecelere çıkaracağını belirtmiştir. Bu ilahî sevginin bereketiyle; O'nun ataları, aile ve çevresi, evlâtları, en kemâlli müritler olan sahabeleri, bu sahabelere bağlanan tabileri ve evliyası da Hakkı gösterici birer meşale yapılmıştır. "Biz sana kevseri verdik" âyetinin bir mânası da, kıyamete kadar hakikat kılavuzluğu yapacak ve insanlık numunesi olacak Allah ehlinin devam edip gideceğidir. Rabbulâlemin'in Habibim diye yücelttiği rahmet peygamberini sevmek ve bu sevginin şefaatiyle Hakk'a sevilmek; şeriatın noktası, sünnetin gayesi, tasavvuf ilminin konusudur. Bu muhabbet ilk önce ve kemâlli şekli ile Hazreti Ebubekir Sıddık'ın gönlünde filizlenmiş, Hicret sonrasında diğer sahabilere de aynı biçimlerde lutfedilmiştir. Peygamber rabıtası, sohbet ve gizli zikir olarak özetlenen Tariki Sıddıkî, tâ Abdulhâlik Gucdüvani hazretlerine kadar bu şekliyle gönülden gönüle devredilmiştir. Nübüvvet ortamından uzak kalan sonraki devirlerde, ana santral gibi olan peygamber

feyzine dayanamayanların çoğunluk kazanması üzerine, Abdulhâlik Gucdüvani hazretlerinin şefaatıyla, rabıta, Peygamber emriyle mürşitlere yapılmaya başlamış; bu suretle de, peygamberlik seyri velayet seyrinde gizlenmiştir. Büyük kolbaşı, büyük irşâd eri Mevlâna Halid hazretlerinin tecdidiyle de, Sıddıkı Ekber'in feyzine, şahı velî Hazreti Ali'nin feyzi de eklenerek Habibi Kibriya'nın nübüvvet ve velayet verimleri yolumuzda bütünleşmiş bulunmaktadır. Bizim yolumuz; Resulü Ekrem'in zahir ve bâtın halifesi, mağara ve hicret yoldaşı, sohbet ve istişare arkadaşı, risalet ilmi ve hikmetlerinin emanet edilen kasası olan Ebubekir Sıddık hazretlerinin yoludur. Peygamberlerden sonra bütün insanların büyüğü olan pirimizin imanı, peygamberler dışındaki gelmiş ve gelecek bütün insanların imanından ağırdır. Bu yüce sahabiyi sevmek farzdır. Cennete O'nu sevenler girecek, sevmeyen nasipsizler ise ateş ehli olacaktır. Maneviyat yolunun rehberi, mahviyet ve fenanın benzersiz örneği, ilim, irfan, marifet ve vuslat ehlinin öğretmeni, hüküm, idare ve dirayet sahibi, Kur'ân'ın toplayıcısı, azanlarla döneklerin terbiyecisi, şefkat ve merhametin madeni, cömertlik ve hizmetin mektebi, sadakat ve teslimiyetin Sıddıkı Ekberi olan velîlik üstündeki bu yüce pirin yolu Tariki Sıddıkî adıyla başlamıştır. Yüce Peygamberimiz "yürüyen bir ölüye bakmak isteyen Ebubekir'e baksın", "herkes cennetin bir kapısından çağırılacak, Ebubekir ise Cennetin sekiz kapısından çağrılacaktır" buyurmuştur. Tariki Sıddıkî, böyle bir önder ve rehberin yoludur. İki yıllık hasretin sonunda sevgili Peygamberine kavuşan

Hazreti Sıddık'tan sonra, bu yol yine büyük sahabilerden olan Hazreti Selmanı Farisî (r.a) eliyle yürütüldü. "Selman bizdendir" hadisi şerifiyle ehli beytden sayılan, "Hayırlı Selman", "Cennet Ali, Ammar ve Selman'a âşıktır" hadisleriyle ölümsüzleşen Hazreti Selmanı Farisi için Hazreti Ali: "Selmanı Farisî evvelkilerin ve sonrakilerin ilmini bilen bitmez tükenmez bir denizdir." buyurmuştur. Ebu Hüreyre: "Selman, Kur'ân'ı da İncil'i de bilirdi" demiştir. Peygamberimiz buyurmuştur: "Dört kişi fazilette öne geçmiştir. Ben Arapları, Süheyl Rumları, Selman Farsları, Bilâl Habeşlileri..." 250 veya 400 yaşında vefat ettiği söylenen bu yüce pirden sonra, tabiinin iki büyüğü yolumuza mürşit ve rehber oldu. Hazreti Ebubekir'in torunu büyük âlim ve yüce insan Kasım bin Muhammed ile Hazreti Ali'nin Hazreti Hüseyin'den olma torunu, Hazreti Zeynel Abidin'in oğlu İmamı Bakır'ın oğlu altıncı İmam Caferi Sadık hazretleri... Peygamber iklimi ve sahabî nefeslerinin mevcut olduğu devrin bu iki faziletli büyüğünden sonra bu nisbet, fark âlemine inmiş ve peygamberlik kemâline yükselmiş olan büyük mürşitler eliyle yürütülmüştür. Tayfur ve Ariflerin sultanı olarak bilinen Bayezidi Bistamî, Hasanı Harkanî, Ebu Ali Farimedî, yüce veliler Yusufu Hemedanî ve Abdulhâlik Gucdüvanî, Arifi Riyvegerî, Mahmut İncir Fağnevî, Ali Ramitinî, Muhammed Baba Semmasî, Şahı Nakşibendi efendimizin Şeyhi Seyyid Emir Külal, bu yolun usulünün kurucu ve evliyalar başkumandanı Şahı Nakşibend, Alâaddin Artar, Yakub Çerhî, Ubeydullah Ahrar (Hâcei Ahrar), Muhammed Zâhid, Derviş Muhammed, Hacegi

Emkengî, Muhammed Bâkibillâh, ikinci bin yılın müceddidi İmamı Rabbanî, Muhammed Masum, Şeyh Seyfeddin, Seyyid Nur, Mazharı Canı Canan, Abdullah Dehlevî, kol başı ve yüzlerce şubenin imamı Mevlâna Halid, Seyyid Tâha, Seyyid Sıbgatullah Arvasî, son müceddid Abdurrahman Tâgî, Muhammed Samî, kasımül erzak ve mürşidi sakaleyn Muhammed Beşir, Sultanı evliya ve gönüllerde safa Dede Paşa (Musa Baştürk), ve... Beşerî örtülerle gizlenen mahviyet madeni Abdurrahim Reyhan Hazretleri...

Bu yolun usul ve esası bire indirilecek olsa bu birlenen şart ancak rabıta olarak belirmiş olacaktır. İşin aslını böylece tesbit edince, bu yolun pirlerini anmak, onların yaşantısını ve kemâle ulaşma sebeplerini bilmek, elbetteki hâlis bir rabıtadır. Büyük amel olan hatmenin feyiz çeşmesi ve nur banyosu olması da bu sebepledir. Bizler için zaruri olan böylesine büyük bir amelin vesilesi olan bu mukaddes ruhların sahiplerini ismen, cismen, ilmen, amelen, manen ve hakikaten tanıyıp safiyetle onlara bağlanmak, himmetlerine sığınıp, rızalarına kavuşmak; Habibi Kibriya'yı sevmenin ve Allah'ı bilip Allah'ı bulmanın yegâne formülüdür.

•

Böylece maddî ve manevî hallerimizin ilmihalini en kısa şekliyle özetlemiş oluyoruz. Hemen ilerdeki giriş ve günlüklerimizi şevke yapmamızı, amellerimizin makbul olmasını dileyelim.

YOLLAR

“Yollar... Ki Allah’a gider ; noksanını yolda gider
Heryol ayrı tarzla gider ; vücut geç, ruh hızla gider
Noksandır ruh, nefis, vücut ; akıl, mal, cümle his, mevcut
Ya tek tek hapsedip uyut ; ya geç hepsinden, ruhu tut
İlim, amel, zühd ve gına ; varlığına müsait esma
Kuvvet verir isen ruha ; pişman etmez seni asla
Gören gönül; tene, akla ; görür diyen gözler şehlâ
Yere, göğe sığmaz Mevlâ ; fikri zandan çekmek evlâ
Zat, uluhiyet: Bir Allah ; burda kayan bulmaz felah
“Ahad’dendir vahidiyet ; hâl diliyle söyler kesret
Tevhid ise şayet niyet ; âlem sivâ, zikri vahdet
Deme: Dehrî değil bunak ; düşer mi nübüvvet bir bak
Allah buyurur ki: “Levlâk” ; “Olmasan olmazdı eflâk”
Yavan akıl cüz ancak ; risaleti etmez idrâk
Yol peygamberle olur hak ; vesilemizdir muhakkak
“Yollar... Düz, çıkış, inişde ; hak, bâtıl, patika, cadde
Kimi hakdır velayetle ; kimi delâlet içinde
Heryol birbaşka biçimde ; hak yollar sünnet içinde
Nimet, Şeriat içinde ; sapıklar, hasret içinde
Kimi yol işler zikirle ; kimisi gider fikirle
Kimi kaim bin rekatle ; kimisi iftar, imsakle
Kimi hizmet, mahviyetle ; kimi himmet, selâmetle
Kimi ilim, marifetle ; kimi temkin, istikametle
Yollar uzar, ibadetle ; kimi zühd, riyazetle
Kimi fâni musibetle ; kimi dert, belâ, illetle
Kimi sevilmiş zilletle ; kimi yol almış kılletle

Kimi şevkle, muhabbetle ; kimi kabız, melâmetle
"Zikri, fikri, ibadetle" ; Oruç, namaz, kerametle
Olmaz ilim, maharetle ; rıza; Rabb'la, Muhammed'le
Yol var, usulü rabıta ; hizmet, ibâdet rabıta
Muhabbet, âdab rabıta ; ihlâs teslim hep rabıta
İlim, idraktir rabıta ; seyre buraktır rabıta
Olur şeriat rabıta ; sünnet, şeriat rabıta
Sünnette yoldur rabıta ; Cemâle yoldur rabıta
Görür hep seni rabıta ; duyar hep seni rabıta
Emri tutup yap rabıta ; nehyi atıp yap rabıta
Nebi, Sıddık'la rabıta ; Rabb'a çıkar bu rabıta
Bil: "Bu tariki rabıta" ; emir: "Hemen et rabıta"
Bu yolda tek istek rıza ; rıza varsa, yok arıza
Rıza iste, görme ceza ; istek: Varlık, yokluk: Rıza
"Şeyhin severse, de rıza ; Şeyhin döverse, de rıza"
Fehmi, "rizake matlubi" ; de, pirinden dile rıza.

HAYALÎ RABITA VE HAFÎ ZİKİR

İntisap, ders ve Virdler

1- Tevbe guslü: El tutup ders tarifini alınca, ilk gece (bir mazeret var da gusletmeye imkân olmazsa üç gün içinde) başka bir sebebe bağlı olmadan, sırf bu niyet için olmak kaydıyla **Niyet ettim tevbe guslüne** diye niyet ederek ve sanki bütün vücudumuz bir günah çamuruna bulanmış, çamur şeklinde bir günah kirine bulaşmış da bu gusül üzerine çamur ve masiyet kiri akıp, kaybolarak vücudumuzdan ayrılıyor diye düşünüp böyle itikat ederek âdabına uygun şekilde bir gusül yapılacak.

2- Tevbe namazı: Niyet ettim tevbe namazına diye niyet edilerek, sabah veya akşam namazlarının sünneti gibi, hangi sureleri düzgün ve kolay okuyorsak o sûreleri okuyarak iki rekat tevbe namazı kılınacak.

3- Fatiha hibesi: Tevbe namazından hemen sonra, abdestli olarak kıbleye karşı oturarak gözler yumulup 25 defa kalben ve sonlarını biraz uzatarak **estağfirullaah** denilecek, ilkinde eûzü besmele,

sonrakilerde yalnız besmele çekmek suretiyle peşpeşe 5 defa Fatiha okuduktan sonra **Yarabbi bu okuduğum Fatihaları kabul buyur. Efendim nasıl hibe etti ise öylece hibe ettim vâsıl eyle,** âmin denilecek.

4- Rabıta: Yine abdestli olduğumuz halde ve hibenin hemen arkasından şu şekilde 5 dakika rabıta yapacağız:

Efendim, iki kaşımın hizasında bir altın koltuk üzerinde oturmuş sohbet ediyor. Ayın on-üç, ondördü gibi ışıklı olan yüzünden hâsıl olan bir nûr beni çadır gibi ihata etmiş (her yanımı kaplayıp kuşatmış) her nefes alışta o nûr kalbime doluyor, nefesimi dışarı verdikçe de içimden siyah bir zulmet dışarı çıkıp benden ayrılıyor. Nefsimi de siyah ve uyuz bir it şeklinde (düşünerek) şeyhimin ayakları dibine atmışım, başımdan aşağıya şeriat kamçısı ile vurarak O nefsimi terbiye ediyor. Sağ elimde bir altın tabak içinde tuttuğum kalbime, şeyhimin iki kaşı arasından baş parmağım kalınlığında bir çeşme gibi feyiz akıp kalbimi temiz, tahir ve safi ediyor, ben de şeyh efendimin mübarek yüzünü, cemâlini seyrediyorum.

Bundan sonra birşey yapılmadan yatılır, bu ilk gün ders yapılmaz. İşte böylece ilk intisapta yukarda dört maddede belirtilen işler bir defaya mahsus olarak yapılır.

•

Her gün yapılacak dersin tarifi:

Tevbe namazı kılınan geceden sonra, her 24 saatte bir defa olmak kaydiyle, gece yarısından geceyarısına kadar olan 24 saat içinde, hangi zaman parçasında durumumuz müsait ise, gönülümüz ve arzumuz bu 24 saatin hangi anında şevkli ve istekli ise o zaman, mümkünse, sessiz ve tenha bir yere çekilmek kaydıyla ve namaz abdestimiz mevcutken, kıbleye karşı oturulur. Gözlerin yumulmasından sonra, eûzü besmele çekilerek ve sonlarını biraz uzatarak 25 defa **Estağfirullaah** denilir. Evvelkisinde eûzü besmele sonrakilerde besmele ile yukardaki şekilde peşpeşe 5 Fatiha okuyarak aynı şekilde hiybe edilir. Ayrı ayrı hiybeyi öğreninceye kadar böyle peşpeşe okunan Fatihayı şerifler, ayrı ayrı hiybesi aşağıdaki şekilde öğrenilince de efdal olan bu şekil ile okunarak hiybe edilir. Bundan sonra yukarıda tarif edildiği şekilde üç dakikadan az, beş dakikan fazla olmamak kaydıyla rabıta yapılır. Namazda oturulan hâlde, bağdaş veya aksi teverrük şeklinin hangisi kolayına geliyorsa, bu oturuş biçimlerinden hangisinde huzurlu oluyorsa o hâli ile oturmaya devam ederek başımız da ya sağa yahud da sola eğik olarak, sol el sol diz üzerinde, sağ el de sol memenin dört parmak aşağısında, işaret parmağı ile orta parmak arasındaki tesbihimizi diğer parmakların müdahalesi olmadan ve 2-3 veya daha fazla tesbih tanesini alacak vaziyette, kalben, asla ses çıkarmadan, dil damağa yapışmış vaziyette, gönül zikri olarak **Allah, Allah** diye çekilir.

Tesbih başlarında **İlâhi ente maksûdi ve rızâke matlûbî** denilir. Bu ibare ezber edilinceye kadar **Yarabbi maksadım sensin, rızanı dilerim** de denilebilir. Sol elin parmaklarını kapatıp açmak suretiyle tesbih sayısı belirlenerek asla ve kat'a fazla tesbih çekilmez. Emredilen miktardan bir adet bile fazla bu ders sırasında çekilemez, yasaktır.

İlk ders alanlar kalben yapılan Allah zikrinde bin ile beşbin adet arasında serbest bırakılmıştır. Başlangıçta bin tesbih emri alan, kimseye sormaya lüzum görmeden tesbihini iki, üç, dört veya beş bine çıkarabilir. Ancak, bir defa tesbihini kendiliğinden artıran bir mürid, bir daha bu yükseldiği miktarın altında ders çekemez. Beşbin tesbihin üstüne de emirsiz bir adet bile olsa çıkamaz. Beşbinin üstüne ancak ve ancak emirle çıkılır. Dersine başladıktan sonra, herhangi bir hacet, bir sebep olunca, ders orada bırakılıp iş, hizmet görüldükten sonra, tabiidir ki abdestli olmak şartıyla, kalınan yerden başlanarak ders ikmal edilir.

Dersin kazası olmaz. Bir mazeret hududunda dersini yapamayan, gönülden üzüntü duyarak "eyvaaah ben dersimi yapamadım" diye pişmanlık ve nedamet duymalıdır. Böyle, bir özürle yapılmayan ve üzüntü nedamet hâsıl aden dersin yapılmış gibi sayılacağı, sebepsiz-özürsüz dersini yapmayan tenbeller için de:

Kızan küser, payını keser buyurulmuştur.

Fatihaların hiybesi şu şekilde yapılacaktır:

Birinci Fatihayı eûzü besmele ile başlayarak okuduktan sonra **Resûlullah Efendimizin Ravzai Mutahharasına, Şâh-ı Nakşibend ve Abdülkâdir-i Geylâni Efendilerimizin ervahı şeriflerine hiybe ettim** denilecek.

İkinci Fatihayı besmele ile okuyup, **Seyyid Emir Külal, Hâce Abdülhâlık-il Gucdüvâni ve İmam-ı Rabbani Efendilerimizin ervahı şeriflerine hiybe ettim** denilecek.

Üçüncü Fatihayı besmele ile okuyup **Mevlânâ Hâlid, Seyyid Abdullah ve Seyyid Tâhâ Efendilerimizin ervahı şeriflerine hiybe ettim** denilecek.

Dördüncü Fatihayı besmele ile okuyup **Seyyid Sıbgatullah-i Arvasi, Şâh-ı A'zam Abdurrahman-ı Tâğî ve Şeyh Muhammed Sami Efendilerimizin ervahı şeriflerine hiybe ettim** denilecek.

Beşinci Fatihayı da besmele ile okuyup **Şeyh Muhammed Beşir, Dede Paşa ve Abdurrahim Reyhan Efendilerimizin ervahı şeriflerine hiybe ettim** denilecek.

Efdaliyeti dolayısiyle Fatiha hiybesinin böyle tek tek sayarak yapılması tavsiye edilmiş, ilk ders alanların bölümünde kaydedilen şekilde, Fatihaları peşpeşe okuyup **Avni Efendim nasıl hiybe ediyorsa, ben de öyle hiybe ettim** demenin de, tercih edilmemekle birlikte, mazur görülebileceği ifade edilmiştir.

Kılınması emredilen namazlar:

1- Evvabin namazı: Akşam namazının sünnetinden sonra, iki rekatta bir selam vermek suretiyle, dört rekat evvabin namazı kılanacaktır. **Niyet ettim evvabin namazını kılmaya** diyerek akşam namazının sünneti şeklinde ikişerden dört rekat namaz kılınacaktır.

2- Teheccüd namazı: Yatsı namazından sonra, imsak vaktine kadar olan zaman içinde, iki rekatta bir selam vermek suretiyle dört rekat teheccüd namazı kılınacaktır. **Niyet ettim teheccüd namazı kılmaya** şeklinde niyet ederek ilk iki rekatta Fatiha'dan sonra besmele çekmeden ve peşpeşe beşer defa Kulhüvallahu okunacak, ikinci iki rekatlık namazda da yine aynı şekilde niyet ederek Fatiha'dan sonra birinci rekatta yedi, ikinci rekatta da beş Kulhüvallahu okunacaktır.

•

Vird olarak yapılacaklar:

1- Farz namazlarından sonra peşpeşe beş defa **estağfirullah** denilecektir.

2- Vakit namazlarının duasından sonra vird olarak okunacak Kur'ân-ı Kerim de şöylece emredilmiştir:

Sabah namazının duasında sonra Yasini Şerif'in tamamı veya son sahifesi:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدٖينَٓا اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ
﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَاْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فٖيهَا
مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ اَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اٰلِهَةً
لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطٖيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ
مُحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾
اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصٖيمٌ مُبٖينٌ ﴿٧٧﴾
وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمٖيمٌ ﴿٧٨﴾
قُلْ يُحْيٖيهَا الَّذٖٓي اَنْشَاَهَٓا اَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلٖيمٌ
﴿٧٩﴾ اَلَّذٖي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا فَاِذَٓا اَنْتُمْ
مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ اَوَلَيْسَ الَّذٖي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
بِقَادِرٍ عَلٰٓى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلٰى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلٖيمُ
﴿٨١﴾ اِنَّمَٓا اَمْرُهُٓ اِذَٓا اَرَادَ شَيْـًٔا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
فَسُبْحَانَ الَّذٖي بِيَدِهٖ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

Bismillahirrahmanirrahim,

"Evelem yerev ennâ halaknâ lehüm mimmâ amilet eydîynâ en'âmen fehüm lehâ mâlikûn. Ve zel-lelnâhâ lehüm feminhâ rekûbühüm ve minhâ ye'kulûn. Ve lehüm fiyhâ menâfiu ve meşâribu efelâ yeşkurûn. Vettahazû min dûnillahi âliheten le'allehüm yünsarûn. Lâ yestatî'ûne nasrehum vehüm lehüm cündün muhdarûn. Felâyahzunke kavlühüm innâ na'lemu mâ yusirrûne ve mâ yuğlinün. Evelem yerel insânü ennâ halaknâhü min nutfetin fe izâ hüve hasiymüm mübîn. Ve darabe lenâ meselen ve nesiye halkahu kale men yuhyil izâme ve hiye ramiym. Kul yuhyiyhellezî enşeehâ evvele merreh ve hüve bi külli halkin aliym. Elleziy ceale leküm mineşşeceril ahdari nâren feizâ entüm minhü tûkidûn. Eveleyselleziy halakas semâvâti vel arda bikâdirin alâ en yahluka mislehüm belâ ve hüvel hallâkul aliym. İnnemâ emruhu izâ erâde şey'en en yekûle lehü kün feyekûn. Fesübhânellezi biyedihî melekûtü külli şeyin ve ileyhi turceûn."

b) Öğle namazından sonra âmenerresulü:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهٖ وَالْمُؤْمِنُونَۜ
كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖۜ لَا نُفَرِّقُ
بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهٖ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا
غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ ● لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا
وُسْعَهَاۜ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْۜ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَٓا اِنْ نَسِينَٓا اَوْ اَخْطَاْنَاۚ رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَٓا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَاۚ رَبَّنَا
وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهٖۚ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا
اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ●

Bismillahirrahmanirrahim,

“Âmenerresulü bimâ ünzile ileyhi min rabbihî vel mü’minûn küllün âmene billahi ve melâiketihi ve kütübihi ve rusulihi lâ nüferriku beyne ehadin min rusulih ve gâlû semi’nâ ve eta’na ğufrâneke rabbenâ ve ileykel masiyr. Lâ yükellifullâhu nefsen illâ vüs’ahâ lehâ mâ

kesebet ve aleyhâ mektesebet rabbenâ lâ tüâhiznâ in nesiynâ ev ahta’nâ rabbenâ velâ tahmil aleynâ isran kemâ hameltehû alelleziyne min kablinâ rabbenâ velâ tuhammilnâ mâ lâ takate lenâ bih va’fü annâ vağfir lenâ verhamnâ ente mevlânâ fensurnâ alel kavmil kâfirin.”

c) İkindi namazından sonra Nebe’ sûresi veya bu sûrenin 31-40. âyetleri:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِنَّ لِلْمُتَّق۪ينَ مَفَازًاۙ ﴿٣١﴾ حَدَٓائِقَ وَاَعْنَابًاۙ ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ اَتْرَابًاۙ ﴿٣٣﴾ وَكَاْسًا
دِهَاقًاۜ ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ ف۪يهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًاۚ ﴿٣٥﴾ جَزَٓاءً مِنْ رَبِّكَ
عَطَٓاءً حِسَابًاۙ ﴿٣٦﴾ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ
لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًاۚ ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلٰٓئِكَةُ صَفًّاۜ لَا يَتَكَلَّمُونَ
اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّۚ فَمَنْ
شَٓاءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّه۪ مَاٰبًا ﴿٣٩﴾ اِنَّٓا اَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَر۪يبًاۚ يَوْمَ
يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَن۪ي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

Bismillahirrahmanirrahim,

“İnne lil muttakîne mefâzen hadâika ve ağnâben ve kevâibe etrâben ve ke’sen dihâkâ. Lâ yesmeûne fiyhâ

lağven velâ kizzâbâ. Cezâen min rabbike atâen hisâbâ. Rabbis semâvati vel ardı ve mâ beynehümerrahmani lâ yemlikûne minhu hitâbâ. Yevme yekûmurrûhu vel melâiketü saffen lâ yetekellemûne illâ men ezine lehur rahmânu ve kale sevâbâ. Zâlikel yevmülhakku femen şâettehaze ilâ rabbihi meâbâ. İnnâ enzernâküm azâben garibâ. Yevme yenzurul mer'ü mâ kaddemet yedâhu ve yükûlül kâfiru yâleyteni küntü türâbâ."

d) Akşam namazından sonra aşır okumaya emir yoktur.

e) Yatsı namazından sonra, Mülk Sûresi (Tebâreke) veya bu sûrenin 26-30. âyetleri:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

قُلْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِۖ وَاِنَّمَٓا اَنَا۬ نَذ۪يرٌ مُب۪ينٌ ﴿٢٦﴾
فَلَمَّا رَاَوْهُ زُلْفَةً س۪يٓـَٔتْ وُجُوهُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَق۪يلَ هٰذَا الَّذ۪ي
كُنْتُمْ بِه۪ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَهْلَكَنِيَ اللّٰهُ وَمَنْ مَعِيَ اَوْ
رَحِمَنَاۙ فَمَنْ يُج۪يرُ الْكَافِر۪ينَ مِنْ عَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ اٰمَنَّا بِه۪
وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَاۚ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٢٩﴾ قُلْ
اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَصْبَحَ مَٓاؤُ۬كُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْت۪يكُمْ بِمَٓاءٍ مَع۪ينٍ ﴿٣٠﴾

Bismillahirrahmanirrahim,

“Gul innemel ilmü indallâhi ve innemâ ene neziyrun mübiyn. Felemmâ reevhu zülfeten sîy’et vücûhüllezîyne keferû ve kıyle hâzelleziy küntüm bihî teddeûn. Gul eraeytüm in ehlekeniyallahu ve men ma’iye ev rahimenâ femen yücîrul kâfirine min azâbin eliym. Gul hüverrahmânü âmenna bihî ve aleyhi tevekkelnâ feseta’lemûne men hüve fiy dalâlin mübiyn. Gul eraeytüm in esbaha mâüküm ğavrenfemenye’tîküm bi mâin ma’iyn.”

3- Sadakallâhülazîm’den sonra yahut da başka cemaatle namaz kılınmışsa, o cemaatle yapılan duadan sonra aşağıdaki virdle namaz tamamlanır:

“Fâlemennehû lâ ilahe illallah, lâ ilahe illallah, lâ ilahe illallah, lâ ilahe illallah, lâ ilahe illallah, lâ ilahe illallah, lâ ilahe illallah, lâ ilahe illallah, lâ ilahe illallah, lâ ilahe illallah, (onbirincide) hakkın lâ ilahe illallah Muhammedür Resûlullah. Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli seyyidinâ Muhammed, bi adedi külli daim ve devaim ve bârik ve sellim aleyhi ve aleyhim teslîmen kesîrâ. Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli seyyidinâ Muhammed, bi adedi külli daim ve devaim ve bârik ve sellim aleyhi ve aleyhim teslîmen kesirâ. Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli seyyidinâ Muhammed, bi adedi külli daim ve devaim ve bârik ve sellim aleyhi ve aleyhim teslimen kesîran kesirâ. Salli ve sellim alâ eşrefi nuru cemîil enbiyâi vel mürselîn ve aleyhim

küllin ecmain, âmin..” denildikten sonra aşağıdaki salâten tuncina dua olarak okunur ve el açarak dua makamında dinlenir ve âmin denilir.

“Allahümme salli alâ Seyyidinâ Muhammed. Salâten tuncinâ bihâ min cemîil ahvâli vel âfât. Ve takdîlenâ bihâ cemîel hâcât. Ve tutahhirunâ bihâ min cemîis seyyiât. Ve terfe’unâ bihâ indeke âledderecât. Ve tubelliğuna bihâ aksel gâyât, min cemîil hayrâti fil hayati ve bâ’del memat, birahmetike yâ erhamerrâhimîn, bi hürmet-i Habîbike yâ erhamerrâhimîn, bi hürmeti min cemîil enbiyayı vel evliyayı pîri pîrân, pîri a’zam yâ erhamerrahîmîn, âmin, âmin, amin, vel-hamdülillâhi rabbil âlemîn...”

*

Bunların dışında, genel olarak tavsiye edilen, rabıta ve kalben Allah Allah diye sessiz ve sayısız zikir yapmaktır. Özel olarak fazladan bir amel yapmak isteyen mutlaka merciinden izin almalıdır. Kendi başına emirsiz vird yapılması yasaklanmıştır. Böyle özel vird yapanın bu virdlerini gizli yapması istenmiş, aşure orucu, şevval ayındaki altı orucu tutma gibi nafile oruçları tutanları, başkaca nafile namaz kılanların bu amellerini ilan etmeden gizlice yapmaları tavsiye edilmiştir.

HATME

Okuma Vakti: İkindi namazı kılındıktan sonra başlayan ve yatsı namazının kılınma zamanının sonuna kadar olan vaktin içinde okunabilir.

Küçük Hatme:

1- Hatmeye iştirak edecekler değirmi bir halka teşkil edecek şekilde otururlar.

2- 100 adet taş, hatmeye iştirak edecek şahıs adedine taksim edilir.

3- Hatmeyi idare edenin işareti üzerine gözler yumulur ve 25'er defa **Estağfirullaah** denilir.

4- **Rabıta-yı Şerif** nidası üzerine beş dakika kadar rabıta yapılır.

5- **Fatiha-yı Şerif** nidası üzerine, nidayı yapan şahıs dahil sağ tarafındaki yedi kişi eûzü besmele ile birer adet Fatiha-yı Şerif okur.

6- **Salavât-ı Şerif** nidası üzerine herkes şahsına düşen taş adedince ve evvelinde eûzü besmele ile **Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed** şeklinde salavât-ı şerifi okur.

7- **Yâ Bakî, entel Bakî** nidası üzerine herkes şahsına düşen taş adedince ve evvelinde eûzu besmele çekmek sureti ile **Yâ Bakî, entel Bakî** der ve bu beş defa tekrar edilir.

8- **Fatiha-yı Şerif** nidası üzerine bu defa hatmeyi okuyan zat dahil sol tarafından yedi kişi birer defa eûzu besmele ile Fatiha-yı Şerif okurlar.

9- Salavât-ı Şerif nidası üzerine gene herkes elindeki taş adedince ve evvelinde eûzü besmele ile yukarda metni verilen salavât-ı şerifeyi okur.

10- Hatmeyi idare eden veya bir başkası **Büyük Silsileyi Şerifi** okur. Bu bitince **aşr-i şerifi** okur veya bir başkasına okutur. Diğerleri rabıta ve dua ile meşgul olurlar. Veyahut orada bulunmayan ihvan kardeşlerini zımnen hatmeye dahil ederler.

Aşr-i şerif okunup "Fatiha" çağrısı yapıldıktan sonra hatmeyi idare eden kişi "Cenâb-ı Allah noksanı ile kabul buyursun" der, "âmin, Allah razı olsun" denilerek gözler açılır ve küçük hatme tamamlanmış olur.

*

Büyük Hatme:

Hatmeye iştirak edecekler 15'den fazla, Elemneşrahleke suresini bilenler de en az on kişi olursa büyük hatme okunması emredilmiştir.

1- Yine değirmi bir halka teşkil edilecek şekilde oturulur.

2- **Estağfirullaah** nidası üzerine herkes gözünü yumup eûzü besmele çektikten sonra 25'er defa estağfirullaah der.

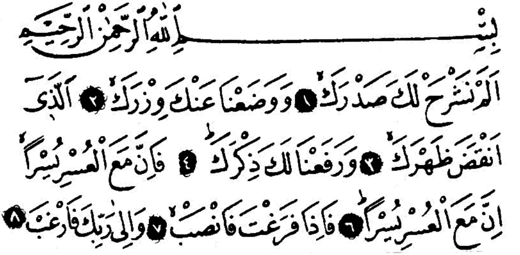
Bu arada taş dağıtıp toplamayı bilen bir kişi halkanın içinde; **Elemneşrahleke** sûresini bilen ve bu sûreyi bildiğini belli etmek için sağ avucunu sol göğsü üzerinde açık tutarak kendisine taş verilmesini bekleyenlere, daha evvel ayrılmış 79 adet taşı dağıtmak için hazırlığını yapar.

3- **Rabıta-yı Şerif** nidası üzerine herkes rabıtasıyla meşgul olurken bir taraftan da Elemneşrahleke taşlarının dağıtılmasını beklerler.

4- **Fatiha-yı Şerif** nidası üzerine, hatmeyi idare edenin sağ tarafındaki kendisine Fatiha taşı verilmiş veya Fatiha okunması daha önce emredilmiş yedi kişi, Fatihayı Şerifi eûzü besmele ile birer defa okurlar.

5- **Salavat-ı Şerif** nidası ile hefkes evvelinde eûzü besmele çekerek elindeki taş adedince salavât-ı şerif okur.

6- **Elemneşrahleke-yi Şerif** denilince gene evvelinde eûzü besmele, sonrakilerde sadece besmele ile kendisine taş dağıtılmış olanlar taşları adedince **İnşirah sûresini** okurlar.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَۙ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَۙ ﴿٢﴾ اَلَّذ۪ٓي اَنْقَضَ ظَهْرَكَۙ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَۜ ﴿٤﴾ فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًاۙ ﴿٥﴾ اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًاۜ ﴿٦﴾ فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْۙ ﴿٧﴾ وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

Bismillahirrahmanirrahim,

Elemneşrahleke sadrek. Ve vedağnâ anke vizrek, ellezî engada zahrek. Ve refağnâ leke zikrek. Feinne maal usri yüsran. İnne maal üsri yüsrâ feizâ ferağte fensab ve ilâ rabbike ferğâb.

7- Halka içinde taş dağıtan görevli bu defa daha önce dağıttığı 79 adet Elemneşrahleke taşına ilaveten 21 taşı daha önce taş almamış olanlara, herkes almışsa icabına göre dağıtır. Böylece dağıtılan taş 100 adedi bulmuş olur.

8- **İhlâs-ı Şerif** nidası üzerine yine başında eûzü besmele ve sonrakilerde besmele ile herkes taşı adedince Kulhüvallahü'yü okur. Bu 10 defa tekrarlanır. Böylece 1000 İhlâs-ı Şerif okunmuş olur. Hatmeyi idare eden bir fazla okuyarak bunu 1001'e tamamlar.

9- İkinci **Fatiha-yı Şerif** nidası yapılır. Bu sefer hatmeyi idare edenin sol tarafındaki, kendisine Fatiha taşı verilmiş veya ikinci Fatihayı okuması emredilmiş 7 kişi eûzü besmele ile birer Fatiha okurlar.

10- İkinci **Salâvat-ı Şerif** nidası üzerine herkes elindeki taş adedince evvelinde eûzü besmele çekerek salavât-ı şerif okur.

11- Büyük Silsileyi Şerifin ve aşrı şerifin okunmasından sonra, Küçük Silsileyi Şerif okunarak usulünce büyük hatme tamamlanır.

*

BÜYÜK SİLSİLE-İ ŞERİF

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm
Bismillahirrahmanirrahim

Elhamdü lillâhi Rabbil âlemîn, elhamdü lillâhi hakka hamdihi ve senâihi, ves salâtü ves selâmu alâ hayrı halkıhi Muhammedin (sallallâhu teâlâ aleyhi vesellem) ve alâ âlihi ve ashâbihi ve ezvâcihi ve ehli beytihi ecmâîn (rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecmaîn).

Allâhümme belliğ ve evsil misle sevâbi hâzihil hatmetiş şerifetil makbuleti ba'del kabûli minnâ bil fazli vel keremi, hediyyeten vâsıleten ilâ ruhi menbais sıdkı ves safa, eşrefil verâ, seyyidinâ Muhammedinil Mustafa (Sallallâhu teâlâ aleyhi vesellem) ve ilâ ervâhi âlihi ve ezvâcihi ve ashâbihi ve ehli beytihi ecmâîn (rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecmaîn).

Ve ilâ ervâhi küllin mines sâdatîs silsiletit tarîkatil aliyyetin Nakşibendiyyeti vel Kâdiriyyeti ves Sühreverdiyyeti vel Kübreviyyeti vel Çeştiyye (kaddesallâhü teâlâ esrârehümül aliyyeh).

Ve alel husûsi ilâ ruhi şeyhinâ ve melâzinâ ve kıdvetinâ ve imâminâ ve imâmit tarîkatî zil feyzil câri ven nûris sârî eşşeyh bahâel hakkı vel hakîkatı, veddîn eşşeyh Muhammedinil Üveysiyyil Buhârriyyil Ma'rûfi bi Şahı Nakşibend (Kaddesallâhu te'âlâ sırrahul aziz).

Ve ilâ ruhi menbail maârifi vel kemâli seyyidis sâdâti hazreti eşşeyh esseyyid Emir Külâl (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ rûhil mukbili aleyke veli mâsivâken nâsi eşşeyh Muhammed Baba Semmâsî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ rûhil vâlihi fi muhabbeti mevlâhül ganiyyil ma'rûfi bi hazreti Azîzân Hâce Aliyyir Râmitini (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ rûhul mu'ridi anil murâdid dünyeviyyi vel uhreviyyi eşşeyh Mahmûdil İnciriyyi'l Fağnevî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ rûhil mütesellihi anil hicâbil beşeriyyeti eşşeyh Arifır Rîvegerî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi kutbil evliyâi ve burhânil asfiyâi, kâmiil bid'ati muhyis sünneti şeyhul meşâyih Abdülhâlıkıl Gucdüvâni (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ rûhil kutbil hakkânî vel gavsis Samedânî eşşeyh Ahmedil Fârûkiyyis Serhendiyyil ma'rûfi bil İmâmir Rabbani el müceddidi lil elfis sânî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi kutbi dâiretil irşâd, gavsis sakaleyni ales sedâdis sâiri fıllâhi er râkiis sâcidi zülcenâheyn hazreti Ziyâüddin mevlânâ eşşeyh Hâlid (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi menbail hilmi ve nûriz zülâmil hâdî beynel aşâiri vel akvam, hazreti sirâcüddin min halefi seyyidil enâmi mevlânâ eşşeyh esseyyid Abdullah (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi şeyhinel gayyurillezî bihi netebâha mevlânal vakur kutbil irşâdi vel medar hazreti şihâbüddin mevlânâ eşşeyh esseyyid Tâhâ (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi sultânil küberâil mütekaddimîn ve kıdvetil kübrâil müteahhirin, gavsil âmmeti vel hâifîn, kutbil ümmeti ves sâlikîn mugîsil müstagîsîn munisil gurebâi vel âşıkin, şeyhinel kâmilil mükemmilil üveysiyyi mevlânâ ve seyyidinâ ve senedinâ eşşeyh esseyyid şahı Sıbgatullâhil Arvâsî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi sultânil arifin ve kutbil aktâbil vâsılîn, el müteşerrifi bil fenâil mutlak, mürebbis sâlikine ilâ rabbihim alel vechil ehakki, nâsiriş şerîatil garrâi kâmiil bidatid darrâi, müceddidi âsâris selefi vet tabiine ve mümehhidi bünyanit tarîkatil halefi vel lâhikin. El mutasarrıfı alel ıtlâkıllezi lem nerâ lehu nazîrün ba'del tefahhüsi fil âfâkı kâtıin nisbeti anil mübtedîit tâği mevlânâ ve seyyidinâ rûhunal feda şeyhinel kâmilil mükemmili eşşeyh şahı Abdurrahmânit Tagî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi sultânil vâsılîn ve umdeti küberâil âşıkîn, kutbil irşadı bil yakin, menbail hilmi vel meârifi vel ihsan, sahibil ilmi vel edebi vel irfan el muhriki mâsivallah. El müteşerrifi bil fenâi ba'del fena, sümmel bekâi billahi ba'del beka el muhyiş şerîatil garrâi kâmiil bid'atid darrâi ruhuna ve emvâlünal feda, şeyhinel kâmilil mükemmili eşşeyh Muhammedinis Sâmiyil Erzincanî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi sertâcil evliya ve burhâni kâffei mahlûku Hudâ, hazreti mefhari mürşidân, menbais sıdkı ves sadâkati vel hakîkati vel mâ'rifeti vel irfân, el muhriki mâsivallah bil cezbetil vâsılı ilallah, el müteşerrifi biş şerîati vet tarîkatil makbûleti vel edebi vel ihsan, ruhuna ve emvâlünal feda şeyhinel kâmilil mükemmili hadimi dergâhı hazreti Sâmî eşşeyh Şahı Muhammed Sâniyyil Erzincanî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi sultânil evliya ve bi mahremi sırrı esrarı enbiyâ, câmiil kemâlâtis sûriyyeti vel mâneviyyeti eş-şeyhul ekber ve kutbul aktab, rûhunâ ve emvâlünal fedaî mevlâyî, mevlâyî, mevlâyî ve seyyidî ve senedî ve men bihi temessüki ve bihi iftihâri ve minhu istimdâdî şeyhinel kâmilil mükemmilil üveysiyyil mürşidân, sertabîbi âşıkân eşşeyh şahı Mûsâ Dede Bayburdî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ruhi kutbil arifân, gavsul âzam, feridüz zaman, can-ı canan, ıtr-ı reyhan, el harisu alâ müridân, sultanı aşikân, sahibül hikmeti vel edebi vel irfan, deruni pür vefa, ihvana sefa, Mir'at-ı Mustafa(s.a.v), şeyhinel kâmilil mükemmilil es-seyyid eşşeyh şahı Abdurrahim Erzincanî (Kuddise sırruhu).

Ve ilâ ervâhi küllin mines sâdâti vel hulefâi vel mürîdîne vel muhibbîne vel mensûbîne vel müntesibîne ilâ hâzihit tarîkatil aliyyeti ve sâirit turuk.

Allâhümmektüb misle sevâbihi fî sâhifeti amali küllin, verfa' bihâ derecâti küllin, ve âli fî âlâil iliyyîne menzilete küllin, ve zidnâ muhabbete inde cenabı küllin, fe efid aleynâ min berekâti küllin ve etmim lenâ sülûke, hâzihit tarîkatil aliyyeh ve veffiknâ li merdâti şeyhinâ ve imtisâli evâmirihi ve ictinâbi menâhihi verzuknal bekâe bike ba'de fenâifîke alâ kademi sâdâtines sâlikine fîhâ.

Allâhümmağfirlenâ hatâyânâ veclübnâ ilâ muhabbetike bi muhabbeti evliyâike verzuknat tevfîke vel istikâmete alâ dînike ve tâatike bi rahmetike yâ erhamerrâhimîn.

Âmîn, âmîn, amîn vel hamdu lillâhi rabbil âlemin.

KÜÇÜK SİLSİLE-İ ŞERİF

Nebî, Sıddîku Selman, Kasım estü Ca'feri Tayfur
Ki ba'dez bul Hasan şud bû Aliyyü Yûsuf est gencur

Zi Abdulhâlik âmed Ârifü Mahmud râ behre
Ki zîşan şud diyarı Mâverâünnehri kûhi Tur

Ali, Bâbâ, Külâlü Nakşibend estü Alâeddin
Pes ez Yakûbu Çerhî, Hâcei Ahrârı şud meşhur

Muhammed Zâhidu Derviş Muhammed, Hâcegî, Baki
Müceddid, Urvetül Vüskâ vü Seyfeddînü Seyyid Nur

Habibullahi Mazhar, şahı Abdullahı mevlâna
Ki zîşan reşki subhi iyd şud mârâ şebi deycur

Ziyâüddin vahîdüd dehri mevlânâi mâ Hâlid
Çu âmed kâniten lillâhi yâ zel feyzi yâ zennur

Pes îşan Seyyidi Tâhâ vü Seyyid Sıbgatullâhi
Şahı mâ Abdurrahman ez-ü şud dü cihan mamur

Muhammed Sâmiyi gavvâsi bahri aşkı râ her dem
Reşâdetkânı bol himmet şude ez her cihet mamur

Mefhari mürşidandır Gavs-ı Azam hazreti Sanî
Bekâ ender bekâ bulmuş gelmemiş misli bir dahî

Zi feyzi pür Beşîr âmed safâyı kalbi insana
Emsali Musa İmrâni Dede nâmı diğer mestur
Dede Paşa'dır mahlâsı, cemi-i evliyâ hâssı
İrşad etmiştir çok nâsı, O idi zamanın Gavs'ı

Evlâd-ı Muhammed Sani vârisi Musa Bayburdî
Oldur gönüller sultanı Abdurrahim Erzincanî

Erzincan

Hakikat şehri, belde-i tayyibedir bu Erzincan
Feyz-i Mukaddes sırrı, âlemde nurani bir mekân
Lâyık görüp O'nu vakfeylemiş Medine'ye Rahman
"Bütün şark illerine bedeldir" demiş O'na Süphan
Pir Bahaddin, Pir-i Sami, Şah Beşir-i-yil Erzincan
Dede Paşa'da sohbet inci, himmet dertlere derman
Marifet güneş, feyiz derya, tasarrufla kâmilân
Onların devlet, bereketiyle kaimdir bu ekvan
Ravzası orda; divan, dergâhı orda kurmuş Piran
Orasıdır payitaht, nerede bulunursa Sultan
Münafık, münkiri çok, bunlarda Medine'den nişan
Şehir düzde, sokaklar düzgün, evi bahçeli bir plan
Çocuklar şen, analar ihramlı, yok erkekte tuğyan
"Etrafı dağlı, ortası bağlı", hem makam-ı ihsan
Fırat, Eşkisu, Girlevik ilahi lütuf ve gufran
Cemâl içindir Celâl; zelzele, hariçler imtihan
"Erzincan'ı, hatırlamak rabıtadır" demiş merdan
"Erzincan'a dönmekle ihlâs, teslim bulur müridan"
Üzüm, elma, kaysısı, hurma; bağı, bahçesi cinan
Kozu, tozu, loru, kartolu; basdıh, saruç, gül, reyhan
Bayburt'tan çok, Erzurum'dan az alınmış, özel lisan
Munis ve nurlu, akça-pakça, ülfet ehli bir insan
Yâ Rab, yolu gibi düzgün eyle; ver onlara irfan
Lütfet Fehmi'ye Erzincan hakikatından bir derman

İstanbul

Gönül semâsında minbersin mehtaba Medine
Mescitsin, mektepsin, dergâhsın ashaba Medine
Öper hep eşiğini Şam, Bağdat, Bursa, Edirne
Mekke hasrette, sen hizmetgâhsın güzel İstanbul

Eyyub Ensarî, Enes, Cabir'ler dinin şehidi
Akşemseddin, Aziz Mahmud, Nakşî, Yahya Efendi
Sümbül Sinan, Merkez Efendi, Şemsi Nakşibendi
Hadsiz velilere karargâhsın güzel İstanbul

Fatih, Yavuz, Kanunî, Hamit Han hilâfetdeydi
Hilâfet zahir, bâtın iki koldan ilerledi
Bâtın devam edip dururken zahiri tükendi
Halifelere melce, taht(ı)gâhsın güzel İstanbul

Hızır Beyler, Ebussuud, Bakî, ibn-i Kemâl
Herbiri ilmiyle âmildi, ihlâsiyle de hemhal
Barbaros, Sinan, Itrî buldular hizmetle kemâl
Nice büyüklere güzergâhsın güzel istanbul

Üç deniz, yedi tepenin tacında bir incisin
Emsali yok; güzelim mescit, minare, camisin
Bizans, Konstantiniyye'den İslâmbol oldu ismin
Beşyüz otuz yıldır gönülgâhsın güzel İstanbul

Bulunmaz başka arzda sendeki görgü, nezaket
Edep, erkânla tatlı dil, tevazu, insaniyet
Her mevsim bahar, her yer gülistan, her köşe cennet
Zevalsiz kemâle seyrangâhsın güzel İstanbul

Yakınlık neşesindeyken şimdi daldılar yasa
Erzincan, Bayburt, Erzurum, Samsun ile Amasya
Şarka mı, garba mı baş koysun Maraş, Bor, Ankara
Devran, demdir bu; ne cilvegâhsın güzel İstanbul

Payitaht olurmuş orası, neredeyse sultan
Yeniden fethetsin, kurup tasarrufla asitan
Basıp kademi tahtına, ıtrını yaysın Reyhan
Fehmi'nin gönlünde nazargâhsın güzel İstanbul

NAMAZ SÛRELERİ

FATİHA SÛRESİ

Elhamdü lillâhi Rabbil âlemîn. Errahmânirrahîm. Mâliki yevmiddîn. İyyâke na'büdü ve iyyâke nestaîn. İhdinâs sırâtal müstakim. Sırâtellezîne en'amte aleyhim ğayril mağdûbi aleyhim ve laddâllîn. (âmîn)

ELİF LÂM MİM

Elif, lâm, mîm. Zâlikel kîtâbü lâ raybe fîhi hüdenlil muttakîn ellezîne yü'minûne bilğaybi ve yukîmûnes salâte ve mimmâ razaknâhüm yünfıkûn. Vellezîne yü'minûne bimâ ünzile ileyke vemâ ünzile min gablike ve bil âhiretihüm yûkınûn. Ülâike alâ hüdem min rabbihim ve ülâike hümül müflihûn.

ÂYETEL KÜRSÎ

Allâhu lâ ilahe illâ hüvel hayyul kayyûmu lâ te'huzuhu sinetün velâ nevm Lehu mâ fissemâvâti ve mâ fil ard. Menzellezî yeşfeu indehu illâ bi iznih. Ya'lemu mâ beyne eydihim ve mâ halfehum velâ yuhîtûne bi şey'in min ilmihî illâ bimâ şâe vesia kursiyyühüs semâvâti vel arda ve lâ yeûduhu hıfzu humâ ve hüvel aliyyül azîm.

KADİR SÛRESİ

İnnâ enzelnâhu fi leyletil kadri vemâ edrâke mâ leyletül kadr. Leyletül kadri hayrün min elfi şehrin tenezzelül melâiketü ver ruhu fihâ bi izni Rabbihim min külli emrin selâm. Hiye hattâ matla'il fecr.

ASR SÛRESİ

Vel asri innel insâne lefî husr. İllellezîne âmenü ve amilus sâlihâti ve tevâsav bil hakki ve tevâsav bis sabr.

FİL SÛRESİ (ELEMTERE)

Elem tere keyfe fe'ale Rabbüke bi ashâbil fil. Elem yec'al keydehüm fi tadlîlin ve ersele aleyhim tayran ebâbîl. Termîhim bi hicâretin min siccîl. Fece'alehüm ke'asfin me'kûl.

KUREYŞ SÛRESİ

Li îlâfi kureyşin îlâfihim rıhleteş'şitâi ves sayf. Felya'büdû Rabbe hâzel beytillezî et'amehüm min cû'in ve âmenehüm min havf.

MAUN SÛRESİ

Eraeytellezî yükezzibü bid-dîn. Fezâlikellezî yedu'ul yetîm. Ve lâ yehuddu alâ ta'âmil miskîn Fe veylül lil musallîn ellezînehüm an salâtihim sâhûn. Ellezînehüm yürâûne ve yemne'ûnel mâ'ûn.

KEVSER SÛRESİ

İnnâ a'taynâkel kevser. Fe salli li rabbike venhar. İnne şânieke hüvel ebter.

KÂFİRÛN SÛRESİ

Kul yâ eyyühel kâfirûn. Lâ a'büdü mâ ta'büdûn. Ve lâ entüm âbidûne mâ a'büd. Ve lâ ene âbidüm ma abedtüm ve lâ entüm âbidûne mâ a'büd. leküm dînüküm ve liye dîn.

NASR SÛRESİ

İzâ câe nasrullâhi vel feth. Ve raeytennâse yedhulüne fi dînillâhi efvâcâ. Fesebbih bi hamdi Rabbike vestağfirhü. İnnehu kâne tevvâbâ.

TEBBET SÛRESİ

Tebbet yedâ ebî Lehebin ve tebbe. Mâ ağnâ anhü mâlühü ve mâkeseb. Seyaslâ nâren zâte Lehebin vemraetuh. Hammâ letelhatabi fî cîdihâ hablüm mim mesed.

İHLÂS SÛRESİ

Kul hüvallâhu ahad. Allâhüs'samed. Lem yelid ve lem yûled. Ve lem yekûn lehu kufüven ahad.

FELÂK SÛRESİ

Kul eûzü bi rabbil felak. Min şerri mâ halak. Ve min şerri gâsikin izâ vekab. Ve min şerrin neffâsâti fil ukad. Ve min şerri hâsidin izâ hased.

NÂS SÛRESİ

Kul eüzü bi rabbin nâs. Melikin nâs. İlâhin nâs. Min şerril vesvâsil hannâs. Ellezî yuvesvisü fi sudürin nâs. Minel cinneti ven nâs.

SÜBHÂNEKE

Sübhâneke Allâhümme ve bi hamdik ve tebâre kesmük ve teâlâ ceddük (ve celle senâük)* ve lâ ilahe gayrük.

ETTAHIYYÂT

Et tahiyyâtü lillâhi ves salavâtü vet tayyibâtü esselâmü aleyke eyyühen nebiyyü ve rahmetul-lâhi ve berekâtüh. Esselâmü aleynâ ve alâ ibadillâhis sâlihin. Eşhedü en lâ ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlüh.

SALLİ

Allâhümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kemâ salleyte alâ İbrâhime ve alâ âli İbrahim, inneke hamidün mecid.

*Bu kısım sadece cenaze namazı kılarken okunur.

BÂRİK

Allâhümme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed. Kemâ bârekte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîm. İnneke hamîdün mecîd.

RABBENÂ ÂTİNÂ

Rabbena âtinâ fid dünyâ haseneten ve fil âhireti haseneten. Ve kinâ azâben nâr.

RABBENÂ-ĞFİRLİ

Rabbenağfirlî ve li vâlideyye ve lil mü'minîne yevme yekümül hisâb. Birahmetike yâ erhamerrâhimîn.

KUNUT DUALARI

Allâhümme innâ nestaînüke ve nestağfirüke ve nestehdike ve nü'minü bike ve netübu ileyke ve netevekkelü aleyke ve nüsnî aleykel hayre kullehu neşkuruke velâ nekfuruke ve nahle'u ve netruku men yefcuruk.

Allâhümme iyyâke na'büdü veleke nüsallî ve nescüdü ve ileyke nes'â ve nahfidü nercü rahmeteke ve nahşâ azâbeke inne azâbeke bil küffâri mülhik.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَٓا اَبٖي لَهَبٍ وَتَبَّۜ ﴿١﴾ مَٓا اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَۜ ﴿٢﴾ سَيَصْلٰى نَارًا
ذَاتَ لَهَبٍۚ ﴿٣﴾ وَامْرَاَتُهُۜ حَمَّالَةَ الْحَطَبِۚ ﴿٤﴾ فٖي جٖيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ ﴿٥﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌۚ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الصَّمَدُۚ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْۙ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ ﴿٤﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِۙ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَۙ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَۙ
﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِۙ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِۙ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِۙ ﴿٢﴾ اِلٰهِ النَّاسِۙ ﴿٣﴾ مِنْ
شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِۙ ﴿٤﴾ اَلَّذٖي يُوَسْوِسُ فٖي صُدُورِ النَّاسِۙ ﴿٥﴾
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَرَاَيْتَ الَّذ۪ي يُكَذِّبُ بِالدّ۪ينِۜ ﴿١﴾ فَذٰلِكَ الَّذ۪ي يَدُعُّ الْيَت۪يمَۙ ﴿٢﴾
وَلَا يَحُضُّ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْك۪ينِۜ ﴿٣﴾ فَوَيْلٌ لِلْمُصَلّ۪ينَۙ ﴿٤﴾ اَلَّذ۪ينَ هُمْ عَنْ
صَلَاتِهِمْ سَاهُونَۙ ﴿٥﴾ اَلَّذ۪ينَ هُمْ يُرَٓاؤُ۫نَۙ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِنَّٓا اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَۜ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْۜ ﴿٢﴾ اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ﴿٣﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

قُلْ يَٓا اَيُّهَا الْكَافِرُونَۙ ﴿١﴾ لَٓا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَۙ ﴿٢﴾ وَلَٓا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَٓا اَعْبُدُۚ ﴿٣﴾
وَلَٓا اَنَا۬ عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْۙ ﴿٤﴾ وَلَٓا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَٓا اَعْبُدُۜ ﴿٥﴾ لَكُمْ د۪ينُكُمْ وَلِيَ د۪ينِ ﴿٦﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا جَٓاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُۙ ﴿١﴾ وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ ف۪ي د۪ينِ اللّٰهِ
اَفْوَاجًاۙ ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُۜ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ اَلْحَيُّ الْقَيُّومُۚ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌۜ
لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ مَنْ ذَا الَّذ۪ي يَشْفَعُ عِنْدَهُٓ
اِلَّا بِاِذْنِه۪ۜ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْد۪يهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْۚ وَلَا يُح۪يطُونَ
بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِه۪ٓ اِلَّا بِمَا شَٓاءَۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَۚ وَلَا يَؤُ۫دُهُ حِفْظُهُمَاۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظ۪يمُ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحَابِ الْف۪يلِۜ ﴿١﴾ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
ف۪ي تَضْل۪يلٍۙ ﴿٢﴾ وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَاب۪يلَۙ ﴿٣﴾ تَرْم۪يهِمْ
بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجّ۪يلٍۙ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ﴿٥﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لِا۪يلَافِ قُرَيْشٍۙ ﴿١﴾ ا۪يلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَٓاءِ وَالصَّيْفِۚ ﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا
رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِۙ ﴿٣﴾ اَلَّذ۪ٓي اَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَاٰمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾
اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾
صِرَاطَ الَّذِينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّٓالِّينَ ﴿٧﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ عَلٰى
هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

BÜYÜK SİLSİLE-İ ŞERÎF'in TÜRKÇE ANLAMI

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm
Bismillâhirrahmânirrahîm

Hamd, âlemlerin rabbı olan Allah'a mahsustur.

Hamd ve senanın (övüp yüceltmenin) tamamı Allah'a aittir. Salât ve selam yaratılmışların en hayırlısı olan Hz. Muhammed aleyhisselâm ve O'nun âline (çoluk çocuk, aile ve sülalesine), ashabına ve ezvâcına (hanımlarına) ve ehli beytinin (ev halkının) tamamına olsun.

Ya ilahî! Bu hatmi şerîfi bizden kabul buyurduktan sonra, sevabının mislini fazlın ve kereminle (üstünlük ve lütfunla) sıdk (doğruluk) ve safa (saflık, huzurluluk) kaynağı, yaratılmışların en şereflisi, seyyidimiz (efendimiz, büyüğümüz) Hz. Muhammed Mustafâ aleyhisselâmın ruhuna ve âlinin, ezvâcının ve ashabının ve ehli beytinin ruhlarına vasıl eyle.

Yüce Nakşıbendiyye, Kâdiriyye, Sühreverdiyye, Çeştiyye ve Kübreviyye tarikatlarının silsilelerindeki büyüklerin ruhuna,

Bilhassa; şeyhimiz, sığınağımız, kendisine uyduğumuz imamımız, tarîkat imamımız, devamlı akan feyzin ve yayılan nurun sahibi, dinin güzelliği, hak ve hakikat şeyhi; Muhammed, Üveysi, Buhara'lı isimleriyle tanınmış Şâh-ı Nakşıbend'in ruhuna, (Muhammedi, Uveysi, Buhari ve maruf birer irşad şeklidir. İfade edilmek istenen asıl mâna da herhalde budur.)

Marifetlerle kemâlin kaynağı, sâdâtın (silsile büyüklerinin) seyyidi Seyyid Emir Külâl'in ruhuna,

Zâtına yönelen, mâsivayı (Senden başkasını, gayriyi, yaratıkları) unutan Semmas'lı Şeyh Muhammed Bâbâ'nın ruhuna,

Ganî (yaratıklara ihtiyacı olmayan) Mevlâ'sının muhabbetine dalan ve Hazreti Azîzan ismi ile bilinen Ramitin'li Hâce (hoca, öğreten, efendi, sahip) Ali'nin ruhuna,

Dünyevî ve uhrevî isteklerin hepsinden vazgeçen Fağnev'li Şeyh Mahmud İncirî (Encirî)'nin ruhuna,

Beşeri perdelerin hepsinden soyunan Rîveger'li Şeyh Arif'in ruhuna,

Evliyanın kutbu (başı), asfiyânın (safilerin, seçkinlerin) delili, bidatları (dine ve tarikata sonraları yamananları) yok edip kaldıran, sünnetleri diriltip yaşatan, Şeyhlerin Şeyhi Gucdüvan'lı Şeyh Abdülhâlik'in ruhuna,

İkinci bin yılın müceddidi (dinin zahir ve bâtınını yenileyip düzeltici), İmam-ı Rabbani ismiyle tanınan (mâruf usulünce irşad olan), hakkâni (hak ve adalete uygun) kutub, Samedânî (Allah'a mensup) gavs, Serhend'li Şeyh Ahmed Farûkî'nin (Hz. Ömer'in torunu ve O'nun gibi hakkı ifade edici olan) ruhuna,

İrşâd dairesinin kutbu, insan ve cinlerin gavsı, istikamet (doğruluk ve aklı selim gereğince) Allah'da seyreden, rükû ve secde ehli (namaz ehli olan) Zülcenâheyn (zahirî ve bâtınî kanatların sahibi olan) efendimiz Hazreti Ziyâüddin Mevlana Şeyh Hâlid'in ruhuna,

Hilmin (yumuşak huyun) kaynağı, karanlıkları aydınlatan, aşiret ve kabileler arasında hidayet sahibi, bütün yaratılmışların efendisinin soyundan olan (Seyyid), efendimiz, dinin ışığı Hazret-i Seyyid Abdullah'ın ruhuna,

İrşad ve medar (sebeb, vasıta) kutbu, kendisiyle öğündüğümüz, vakur (vekar sahibi, ağırbaşlı) efendimiz, çok gayretli şeyhimiz din yıldızı Şeyh Seyyid Tâhâ'nın ruhuna,

Geçmiş büyüklerin sultanı, gelecek büyüklerin kendisine uyacağı, korkanlarla birlikte bütün insanların gavsı, ümmet ve sâliklerin kutbu, yardım isteyenlerin imdadına yetişen, âşıkların munisi (dostu, arkadaşı, seveni), üveysî, kâmil ve mükemmil (kemâle erdirici) şeyhimiz, efendimiz Hz. Seyyid Sıbgatullah Arvâsi'nin ruhuna,

Ariflerin sultanı, vâsıl olmuş kutupların kutbu, mutlak fena ile şereflenmiş olan, Rabbine sülük eden sâlikleri en doğru şekilde terbiye eden, parlak şeriatın yayıcısı, zararlı bidatların kökünü kazıyan, selef ve tabiîn'in (Müslüman olarak Peygamber (S.A.V.) Efendimizi görenlere sahabe; sahabeyi görmüş bulunanlara tabiîn; tâbiînlerle görüşmüş olanlara de tabei tabiîn denir. Bir rivayette İmâm-ı Gazâli'ye kadar olan büyüklere selef, ondan sonrakilere de sonrakiler anlamında müteahhirîn denir.) yaşayış ve eserlerin müceddidi, kendinden sonra gelenlerin yol, usul ve temelinin hazırlayıcısı, mutlak tasarruf sahibi, etrafta yapılan araştırmalardan anlaşılacağı gibi benzeri görülmeyen, fesat çıkaran nisbet sahibinden nisbeti kesen efendimiz Tağ'lı Hz. Şeyh Abdurrahmân'ın ruhuna,

Hakk'a ulaşanların sultanı; ulu âşıkların dayanağı; yakîn ile irşad kutbu; hilim, marifet ve ihsan (iyilik, lütuf, bağış) kaynağı; ilim, edeb ve irfan (Allah vergisi ilim ve anlayış) sahibi; mâsivâyı yakan (yaratıkları gönülden çıkaran); fenâ'dan sonra fena ile, bekâ'dan sonra beka ile şereflenen; parlak (bir ışık gibi olan) şeriatı diriltip aydınlatan, zararlı bid'atları ortadan kaldıran -ruhumuz ve mallarımız O'na feda olsun- kâmil ve mükemmil şeyhimiz Erzincanlı Şeyh Muhammed Sami'nin ruhuna,

Velîlerin baştâcı, Hudâ'nın bütün yaratıklarının delîli; mürşidlerin kendisiyle övündükleri, sıdk, sadakat, hakîkat, marifet ve irfan kaynağı, mâsivâyı yakan, cezbe ile Allah'a ulaştıran; şerîat, makbul tarikat,

edeb ve ihsan ile şereflenen -ruhumuz ve mallarımız O'na feda olsun- kâmil ve mükemmil şeyhimiz; Hazreti Sâmi'nin dergâhının hadimi (hizmetkârı); Şeyh, Şah, Erzincanlı Muhammed'lerin ikincisinin ruhuna,

Evliyaların sultanı, Peygamberlerin sırlarının emanet edildiği zat, sûrî (görünen) ve manevî (görünmeyen) kemâlleri kendinde toplayan, en büyük şeyh ve Kutbul aktâb -ruhumuz ve mallarımız O'na feda olsun- (efendim, efendim, efendim, seyyidim, senedim, kendisine tutunup kendisi ile iftihar ettiğim, kendisinden yardım istediğim) üveysî, kâmil ve mükemmil mürşid; âşıkların baş tabibi, Şeyh, Şah, Bayburt'lu Mûsâ Dede'nin ruhuna,

Ariflerin en ileri geleni, evliyaların büyüğü, asrın bir tanesi, Allah'ın dostu, reyhan kokulu, müridlerini koruyan, aşıkların sultanı, hikmet, edeb ve irfan sahibi, gönülden vefalı, ihvanına gönül şenliği sunan, Peygamberimizin(s.a.v) varisi, kamil ve mükemmil, seyyid, Şeyh, Şah Erzincan'lı Abdurrahim'in ruhuna,

Sâdâtdan, halîfelerden, müritlerden, muhiblerden, mensuplardan ve bu yüce tarîkata ve diğer tarîkatlara müntesip olanlardan her birinin ruhuna da vâsıl eyle.

Ya Rabbi! Bu hatmi şerifin sevabının mislini hepsinin amel sahifelerine yazdır. Onunla cümlenin derecelerini yücelt. Hepsinin derecelerini a'lâyı illiyyin'e yücelt, hepsine karşı muhabbetimizi artır. Hepsinin bereketlerinden üzerimize akıt. Bu yüce

tarîkatın sülûkunu bize tamamlat, Şeyhimizin rızâsına mazhar olmaya, emirlerine uymaya, yasakladıklarından sakınmaya bizi muvaffak eyle,

Yâ Rabbi! Zâtında fenâ'ya ulaştırarak sülük eden sâdâtımızın kademi üzerine Zâtınla bekâ'yı bize nasib et.

Yâ İlâhî! Hatâlarımızı bağışla, evliyanın muhabbeti ile bizi muhabbetine ulaştır.

Ey merhametlilerin merhametlisi! Dînin ve tâatın (emrine uyup, kulluğunu yapmanın) doğrultusunda bize tevfîk (ilâhî yardımını) ve istikameti (din yolunda dosdoğru olmayı ihsan et, bağışla.

Âmin, Âmin, Âmin.. Bütün hamd ve senalar âlemlerin Rabbı'na mahsustur.

KÜÇÜK SİLSİLE-İ ŞERİF'in TÜRKÇE ANLAMI

1. Peygamberimiz, Ebubekir Sıddîk, Selmân-ı Fârisi, Kasım bin Muhammed, Câfer-i Sâdık ve Bâyezid-i Bistâmî (Tayfur) ile Ebul Hasan Harkâni'den sonra Ebû Ali Fârimedî ve Yûsuf-u Hemedânî esrar hazinesi oldu.

2. Abdülhâlik Gucdüvânî'den sonra Ârif-i Rîvegerî ve Mahmûd İncîri Fağnevî'ye hisse geldi (de) onların yüzünden Mâverâünnehir ülkesi (Seyhun ve Ceyhun nehirlerinin arası) Tûr Dağı gibi tecellî yeri oldu.

3. Onlardan sonra, Hâce Ali Râmitinî, Muhammed Bâbâ Semmâsî, Seyyid Emir Külâl ve Şâh-ı Nakşibend ile Alâeddin Attar, Yâkûb-u Çerhî'den sonra da Ubeydullah Ahrar meşhur oldu.

4. Muhammed Zâhid ve Derviş Muhammed, Hâcegî Emkengî, Muhammed Bâkibillah, Müceddid İmâm-ı Rabbânî, Urvetül Vüskâ (Muhammed Masum), Şeyh Seyfeddin ve Seyyid Nur (geldi)

5. Allah'a sevgili Mazhar-ı Cân-ı Cânân efendimiz (ile) Abdullah Dehlevi ki, onlara gıpta ettiğinden, karanlık geceler bize bayram sabahı gibi oldu.

6. Dinin ışığı, zamanın biriciği, efendimiz Hâlid-i Bağdadi, feyiz ve nur sahibi idi, ki O, Allah'a itaatla geldi.

7. Onlardan sonra, Seyyid Tâhâ ve Seyyid Sıbgatullah Arvâsî ve Şahımız Abdurrahman Tâgî, ki Ondan iki cihan mamur oldu.

8. Muhammed Sâmî, her an aşk denizinin dalgıcı, hidayet kaynağı, çok himmet sahibi ve her cihetten mamur oldu.

9. "Sani" lakabıyla yüceltilen Muhammed Beşir, mürşidlerin övünç kaynağı ve evliyaların reisidir. "Bekâ ender bekâ" nimetine kavuşmuş ve asrında emsali yoktur.

10. Beşîr'in bol feyzi ile (ibarede, edebî sanatla örtülmüş olan diğer bir mânaya göre) insanların kalbini Rabb'ın bol feyzinin müjdesi ile safâya kavuşturan ve İmran oğlu Musa a.s.'ın emsali olan (Musa Baştürk hazretleri) Dede namıyla satıra alındı (kayda geçti). Velilerin hassı (saf ve halis) olup, diğer bir adı da "Dede Paşa"dır. Çok sayıda insanı irşad etmiş ve asrının (yaşadığı zamanın) "Gavs"ı idi.

11. İkinci Sami'nin (Şeyh Muhammed Beşir) evladı, Bayburtlu Musa'nın (Musa Baştürk) mirasçısı (vekili), gönüllerin sultanıdır Erzincan'lı Abdurrahim.

پَسْ اِيشَانْ سَيِّدْ طٰهٰ وُ سَيِّدْ صِبْغَةُ اللّٰهِ
شَاهِ مَا عَبْدُ الرَّحْمَانْ اَزُ شُدْ دُو جِهَانْ مَعْمُورْ
مُحَمَّدْ سَامِئِ غَوَّاثِ بَحْرِ عَشْقِ رَا هَرْ دَمْ
رَشَادَتْ كَانِ بُوالْهِمَّتْ شُدَه اَزْ هَرْ جِهَتْ مَعْمُورْ
مَفْخَارِ مُرْشِدَانْدِرْ خَضْرَتِ ثَانِى
بَقٰى اَنْدَرْ بَقٰى بُولْمُوشْ گَلْمَمِيشْ مِثْلِ بِرْ دَاهِى
زِ فَيْضِ پُورْ بَشِيرْ آمَدْ صَفَاىِ قَلْبِ اِنْسَانَه
اَمْثَالِ مُوسٰى عِمْرَانِى دَه دَه نَامِى دِگَرْ مَسْتُورْ
دَه دَه پَاشَا دِرْ مَخْلَاصِ جَمِيع اَوْلِيَآ خَصْصِ
اُولْ اِيدِ زَمَانٍ غَوْسِ اِرْشَادْ اِيتْمِيشْدِيرْ چُوكْ نَاسِى
اَوْلٰادِ مُحَمَّدْ ثَانِى وَارِسِ مُوسٰى بَايْبُورْدِى
اُولْ دُورْ گُنُولّرْ سُلْطَانِ عَبْدُ الرَّحِيمْ الاَرْزِنْجَانِى
(قَدَّسَ اللّٰهُ تَعَالٰى اَسْرَارَهُمُ الْعَلِيَّةَ وَاَفَاضَ عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِهِمْ وَاَنْفَاسِهِمُ الثَّنِيَّةِ)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

نَبِى صِدّيقُ و سَلْمَانْ قَاسِمَسْتُ و جَعْفَرُ و طَيْفُورْ
كِه بَعْدَ ازْ بُو الْحَسَنْ شُدْ بُو عَلِيٌّ و يُوسُفَسْتُ گَنْجُورْ

زِ عَبْدُ الْخَالِقْ آمَدْ عَارِفْ و مَحْمُودْ رَا بَهْرَه
كِه زِيشَانْ شُدْ دِيَارِ مَاوَرَاءُ النَّهْرِ كُوهِ طُورْ

عَلِى بَابَا كُلاٰلُ و نَقْشِبَنْدَاسْتُ و عَلاٰءُ الدّينْ
پَسْ ازْ يَعْقُوبُ چَرْخِي خَوَاجَۀ اَحْرَارِ شُدْ مَشْهُورْ

مُحَمَّدْ زَاهِدُ و دَرْوِيشْ مُحَمَّدْ خَوَاجَگِى بَاقِي
مُجَدِّدْ عُرْوَةُ الْوُثْقٰى وُ سَيْفَ الدّينُ و سَيِّدْ نُورْ

حَبِيبُ اللهِ مَظْهَرْ شَاهِ عَبْدُ اللهِ مَوْلاٰنَا
كِه زِيشَانْ رَشْكِ صُبْحِ عِيدِ شُدْ مَارَا شَبِ دَيْجُورْ

ضِيَاءُ الدّينْ وَحِيدُ الدَّهْرِ مَوْلاٰنَاءِ مَا خَالِدْ
چُو آمَدْ قَانِتًا لِلّٰهِ يَا ذَا الْفَيْضِ يَا ذَا النُّورْ

وَاَفِضْ عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِ كُلٍّ وَاَتْمِمْ لَنَا سُلُوكَ هٰذِهِ الطَّرِيقَةِ الْعَلِيَّةِ ۞

وَوَفِّقْنَا لِمَرْضَاتِ شَيْخِنَا وَامْتِثَالِ اَوَامِرِهِ وَاجْتِنَابِ مَنَاهِيهِ وَارْزُقْنَا الْبَقَاءَ بِكَ بَعْدَ الْفَنَاءِ فِيكَ عَلٰى قَدَمِ سَادَاتِنَا السَّالِكِينَ فِيهَا ۞

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْلَنَا خَطَايَانَا وَجْلُبْنَا اِلٰى مُحَبَّتِكَ بِمُحَبَّةِ اَوْلِيَآئِكَ وَارْزُقْنَا التَّوْفِيقَ وَالْاِسْتِقَامَةَ عَلٰى دِينِكَ وَطَاعَتِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرّٰاحِمِينَ ۞

آمِينْ آمِينْ آمِينْ

اَلْاُوَيْسِيِّ الْمُرْشِدَانْ سَرْطَبِيبِ عَاشِقَانْ اَلشَّيْخْ شَاهِ مُوسٰى دَهدَهْ بَايْبُورْدِى (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ قُطْبِ الْعَارِفَانِ غَوْسِ الْاَعْظَامِ فَرِيدُ الزَّمَانِ جَانَانِ عِطْرِ رَيْحَانِ أَلْحَارِسُ عَلٰى مُرِيدَانِ سُلْطَانِ عَاشِقَانِ صَاحِبُ الْحِكْمَةِ وَالْاَدَبِ وَالْعِرْفَانِ دَرُونُه وَفٰى إِخْوَانَه صَفٰى مِرْآتِ مُصْطَفٰى شَيْخِنَا الْكَامِلِ الْمُكَمِّلِ اَلسَّيِّدْ اَلشَّيْخْ شَاهِ عَبْدُ الرَّحِيمُ الْأَرْزِنْجَانِى (قُدِّسَ سِرُّهُ الْعَزِيزْ)

وَاِلٰى اَرْوَاحِ كُلٍّ مِنَ السَّادَاتِ وَالْخُلَفَاءِ وَالْمُرِيدِينَ وَالْمُحِبِّينَ وَالْمُنْتَسِبِينَ إِلٰى هٰذِهِ الطَّرِيقَةِ الْعَلِيَّةِ وَسَائِرِ الطُّرُقِ

اَللّٰهُمَّ اكْتُبْ مِثْلَ ثَوَابِهَا فِى صَحِيفَةِ اَعْمَالِ كُلٍّ وَارْفَعْ بِهَا دَرَجَاتِ كُلٍّ وَأَعْلِ فِى اَعْلَاءِ الْعِلِّيِّينَ مَنْزِلَةَ كُلٍّ وَزِدْنَا فِى مُحَبَّةِ عِنْدَ جَنَابِ كُلٍّ

شَيْخِنَا الْكَامِلِ الْمُكَمِّلِ اَلشَّيْخْ شَاهِ مُحَمَّدِ السَّامِي
الْاَرْزِنْجَانِي (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ سَرْتَاجِ الْاَوْلِيَآءِ وَبُرْهَانِ كَافَّةِ مَخْلُوقِ خُدَا
حَضْرَةِ مَفْخَرِ مُرْشِدَانْ مَنْبَعِ الصِّدْقِ وَالصَّدَاقَةِ
وَالْحَقِيقَةِ وَالْمَعْرِفَةِ وَالْعِرْفَانِ اَلْمُحْرِقِ مَاسِوٰى اللّٰهِ
بِالْجَذْبَةِ الْوَاصِلِ اِلَى اللّٰهِ اَلْمُتَشَرِّفِ بِالشَّرِيعَةِ وَالطَّرِيقَةِ
الْمَقْبُولَةِ وَالْاَدَبِ وَالْاِحْسَانِ رُوحُنَا وَاَمْوَالُنَا الْفَدَاءُ
شَيْخِنَا الْكَامِلِ الْمُكَمِّلِ خَادِمِ دَرْگَاهِ حَضْرَةِ سَامِي اَلشَّيْخْ
شَاهِ مُحَمَّدْ ثَانِي الْأَرْزِنْجَانِي (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ سُلْطَانِ الْاَوْلِيَآءِ وَبِمَحْرَمِ سِرِّ اَسْرَارِ
اَنْبِيَآءِ جَامِعِ الْكَمَالَاتِ الصُّورِيَّةِ وَالْمَعْنَوِيَّةِ اَلشَّيْخُ
الْاَكْبَرُ وَقُطْبُ الْاَقْطَابِ رُوحُنَا وَاَمْوَالُنَا الْفَدَاءِ مَوْلَايَ
مَوْلَايَ مَوْلَايَ وَسَيِّدِي وَسَنَدِي وَمَنْ بِهِ تَمَسُّكِي وَبِهِ
اِفْتِخَارِي وَمِنْهُ اِسْتِمْدَادِي شَيْخِنَا الْكَامِلِ الْمُكَمِّلِ

وَاِلٰى رُوحِ سُلْطَانِ الْعَارِفِينَ وَقُطْبِ الْاَقْطَابِ
الْوَاصِلِينَ اَلْمُتَشَرِّفِ بِالْفَنَاءِ الْمُطْلَقِ مُرَبِّى
السَّالِكِينَ اِلٰى رَبِّهِمْ عَلَى الْوَجْهِ الْاَحَقِّ نَاصِرِ
الشَّرِيعَةِ الْغَرَّاءِ قَامِعِ الْبِدْعَةِ الضَّرَّاءِ مُجَدِّدِ
آثَارِ السَّلَفِ وَالتَّابِعِينَ وَمُمَهِّدِ بُنْيَانِ الطَّرِيقَةِ
الْخَلَفِ وَاللَّاحِقِينَ اَلْمُتَصَرِّفِ عَلَى الْاِطْلَاقِ
الَّذِى لَمْ نَرَ لَهُ نَظِيرًا بَعْدَ التَّفَحُّصِ فِى الْآفَاقِ
قَاطِعِ النِّسْبَةِ عَنِ الْمُبْتَدِعِ الطَّاغِى مَوْلَانَا وَسَيِّدِنَا
وَسَنَدِنَا رُوحُنَا الْفِدَاءْ شَيْخِنَا الْكَامِلِ الْمُكَمِّلِ
اَلشَّيْخْ شَاهِ عَبْدُ الرَّحْمٰنِ التَّاغِى (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ سُلْطَانِ الْوَاصِلِينَ وَعُمْدَةِ كُبَرَاءِ
الْعَاشِقِينَ قُطْبِ الْاِرْشَادِ بِالْيَقِينِ مَنْبَعِ الْحِلْمِ
وَالْمَعَارِفِ وَالْاِحْسَانِ صَاحِبِ الْعِلْمِ وَالْاَدَبِ
وَالْاِرْفَانِ اَلْمُحْرِقِ مَاسِوٰى اللّٰهِ اَلْمُتَشَرِّفِ بِالْفَنَاءِ بَعْدَ
الْفَنَاءِ ثُمَّ الْبَقَاءِ بِاللّٰهِ بَعْدَ الْبَقَاءِ اَلْمُحْيِى الشَّرِيعَةِ
الْغَرَّاءِ قَامِعِ الْبِدْعَةِ الضَّرَّاءِ رُوحُنَا وَاَمْوَالُنَا الْفِدَاءْ

وَاِلٰى رُوحِ قُطْبِ دَائِرَةِ الْاِرْشَادِ غَوْثِ الثَّقَلَيْنِ عَلٰى
السَّدَادِ السَّائِرِ فِى اللّٰهِ اَلرَّاكِعِ السَّاجِدِ ذُوالْجَنَاحَيْنِ
حَضْرَةِ ضِيَاءُ الدّٖينْ مَوْلٰانَا اَلشَّيْخْ خَالِدْ (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ مَنْبَعِ الْحِلْمِ وَنُورِ الظُّلَامِ الْهَادِى بَيْنَ
الْعَشَائِرِ وَالْاَقْوَامِ حَضْرَةِ سِرَاجُ الدّٖينِ مِنْ خَلَفِ سَيِّدِ
الْاَنَامِ مَوْلٰانَا اَلشَّيْخْ اَلسَّيِّدْ عَبْدُاللّٰهِ (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ شَيْخِنَاالْغَيُّورِ الَّذٖى بِهٖ نَتَبَاهَا مَوْلٰانَا
الْوَقُورْ قُطْبِ الْاِرْشَادِ وَالْمَدَارِ حَضْرَةِ شِهَابُ
الدّٖينِ مَوْلٰانَا اَلشَّيْخْ اَلسَّيِّدْ طٰهٰ (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ سُلْطَانِ الْكُبَرَآءِ الْمُتَقَدِّمٖينَ وَقِدْوَةِ
الْكُبَرَآءِ الْمُتَأَخِّرٖينَ غَوْثِ الْعَامَّةِ وَالْخَائِفٖينَ
قُطْبِ الْاُمَّةِ وَالسَّالِكٖينَ مُغٖيثِ الْمُسْتَغٖيثٖينَ مُونِسِ الْغُرَبَاءِ
وَالْعَاشِقٖينَ شَيْخِنَا الْكَامِلِ الْمُكَمِّلِ الْاُوَيْسِىِّ مَوْلٰانَا وَسَيِّدِنَا
وَسَنَدِنَا اَلشَّيْخْ اَلسَّيِّدْ شَاه صِبْغَةُ اللّٰهِ الْاَرْوَاسِى (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ الْوَالِهِ فِى الْمُحَبَّةِ مَوْلاٰهُ الْغَنِيِّ الْمَعْرُوفِ
بِحَضْرَةِ عَزِيزَانْ خَوَاجَه عَلِيِّ الرَّامِتِنِى (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ الْمُعْرِضِ عَنِ الْمُرَادِ الدُّنْيَوِيِّ وَالْاُخْرَوِيِّ
اَلشَّيْخْ مَحْمُودِ الْاِنْجِرِيِّ الْفَغْنَوِى (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ الْمُتَسَلِّخِ عَنِ الْحِجَابِ الْبَشَرِيَّةِ اَلشَّيْخْ
عَارِفِ الرِّيوَكَرِى (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ قُطْبِ الْاَوْلِيَاۤءِ وَبُرْهَانِ الْاَصْفِيَاۤءِ
قَامِعِ الْبِدْعَةِ مُحْيِ السُّنَّةِ شَيْخِ الْمَشَايِخِ عَبْدُ الْخَالِقِ
الْغُجْدُوَانِى (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى رُوحِ قُطْبِ الْحَقَّانِى وَالْغَوْثِ الصَّمَدَانِى
اَلشَّيْخْ اَحْمَدِ الْفَارُوقِيِّ السَّرْهَنْدِيِّ الْمَعْرُوفِ
بِالْاِمَامِ الرَّبَّانِى اَلْمُجَدِّدِ لِلْاَلْفِ الثَّانِى (قُدِّسَ سِرُّهُ)

وَاِلٰى اَرْوَاحِ آلِهٖ وَأَزْوَاجِهٖ وَاَصْحَابِهٖ وَأَهْلِ بَيْتِهٖ أَجْمَعِينَ (رِضْوَانُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ) ۞

وَاِلٰى اَرْوَاحِ كُلٍّ مِنَ السَّادَاتِ السِّلْسِلَةِ الطَّرِقَةِ الْعَلِيَّةِ النَّقْشِبَنْدِيَّةِ وَالْقَادِرِيَّةِ وَالسُّهْرَوَرْدِيَّةِ وَالْكُبْرَوِيَّةِ وَالْچِشْتِيَّةِ (قَدَّسَ اللهُ تَعَالٰى اَسْرَارَهُمُ الْعَلِيَّةَ) ۞

وَعَلٰى الْخُصُوصِ اِلٰى رُوحِ شَيْخِنَا وَمَلَاذِنَا وَقِدْوَتِنَا وَاِمَامِنَا وَاِمَامِ الطَّرِيقَةِ ذِى الْفَيْضِ الْجَارِى وَالنُّورِ السَّارِى اَلشَّيْخْ بَهَاءِ الْحَقِّ وَالْحَقِيقَةِ وَالدِّينِ اَلشَّيْخْ مُحَمَّدِ الْاُوَيْسِيِّ الْبُخَارِيِّ الْمَعْرُوفِ بِشَاهِ نَقْشِبَنْدِ (قَدَّسَ اللهُ سِرَّهُ الْعَزِيزَ) ۞

وَاِلٰى رُوحِ مَنْبَعِ الْمَعَارِفِ وَالْكَمَالِ سَيِّدِ السَّادَاتِ حَضْرَةِ اَلشَّيْخْ اَلسَّيِّدْ أَمِيرْ كُلَالْ (قُدِّسَ سِرُّهُ) ۞

وَاِلٰى رُوحِ الْمُقْبِلِ عَلَيْكَ وَلِمَا سِوَاكَ النَّاسْ اَلشَّيْخْ مُحَمَّدْ بَابَا سَمَّاسِى (قُدِّسَ سِرُّهُ) ۞

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۙ ۝

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حَقَّ حَمْدِهِ وَثَنَائِهِ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ۝

وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ وَأَزْوَاجِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ أَجْمَعِينَ (رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ) ۝

اَللّٰهُمَّ بَلِّغْ وَاَوْصِلْ مِثْلَ ثَوَابِ هٰذِهِ الْخَتْمَةِ الشَّرِيفَةِ الْمَقْبُولَةِ بَعْدَ الْقَبُولِ مِنَّا بِالْفَضْلِ وَالْكَرَمِ هَدِيَّةً وَاصِلَةً اِلٰى رُوحِ مَنْبَعِ الصِّدْقِ وَالصَّفٰى اَشْرَفِ الْوَرٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدِنِ الْمُصْطَفٰى (صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ۝

Tariki Nakşibendi ehlinin feyzi Huda'dandır
Onların nisbeti cümle Resulü Müctebâ'dandır
Ebu Bekir, Ali'dir bu tarikin şahı, serdarı
Şüyûhu, Hâcegânı hep kibarı evliyadandır
Bu yolda ittibaı sünnet oldu baisi vuslat
Cemii bid'atı terk etme bunda ihtidadandır
Azimetle ameller işleyip, ruhsattan el çekmek
Bu yolda sâlike böyle sülük etmek devadandır
Tariki cezbedir, bunda tez erer menzile sâlik
Ki, bunda sâlikin seyri, tariki ihtifâdandır
Devamı zikr ile sohbet olup Nakşilerin kârı
Anınçin bunların feyzi heman kalbi ciladandır
Tariki Nakşıbendin cümlesi asandır sanma
Bu yolda can feda etmek şurûtu iptidadandır
Hazer kıl, dil uzatma gel güruhu Nakşibendâna
Yakın bil ki, onlara ta'nedenler eşkiyâdandır.

Müçteba : Seçkin.
Şahı, Serdarı : Başı, başkanı (piri).
Şüyuhu, haceganı : Şeyhi, hocaları (silsilesi).
ittibaı sünnet: Sünnete uymak.
Baisi vuslat: Vuslatın sebebi.
Cemii bid'at: Din ve yola sonradan katılanların hepsi.
İhtida : Hidayete ulaşma, istikamete gitmek.
Azimet: Kolaylığa kaçmadan gereğince ibadet etmek.
Ruhsat: Mazereti olan kolaylığa ait emirle amel etmesi.
Ihtifa : Gizli, sessiz ve gösterişsiz.
Asan : Kolay.
Şurutu iptida : İlk şart.
Hazer kıl : Sakın, çekin.
Güruh : Grup.
Ta'netmek : Dil uzatmak, yermek, sövmek.

İÇİNDEKİLER